

Карта акторів конфлікту на Донбасі: локальні актори ОРДО

- «Глава» так званої «ДНР» та його оточення
- «Народна рада» так званої «ДНР»
- «Уряд» та «міністерства» так званої «ДНР»
- Лава запасних

Цей аналітичний огляд акторів конфлікту на Донбасі підготовлено у рамках субпроєкту «Карта конфлікту» платформи громадянського суспільства CivilM+.

Загальною метою роботи над картою конфлікту є визначення акторів і груп, залучених до конфлікту на Донбасі на різних рівнях, а також їх впливу, взаємозв'язків, інтересів, страхів і очікувань. Передбачається, що цей аналіз допоможе визначити можливі шляхи впливу на різних стейкхолдерів з метою врегулювання конфлікту.

Автор:

Дмитро Дурнєв — журналіст, (Донецьк — Київ, Україна)

Рецензент:

Вільфрід Йільге, associate fellow, Німецьке товариство міжнародної політики (DGAP), експерт CivilM+ (Берлін, Німеччина)

Субпроєкт «Карта конфлікту» реалізується в рамках проєкту «Діалог для розуміння і справедливості: європейські НУО, що працюють разом для вирішення конфліктів у Донбасі», реалізованого DRA e.V завдяки підтримці Федерального міністерства закордонних справ Німеччини.

Зміст цієї публікації не обов'язково збігається з позицією Міністерства закордонних справ ФРН і думкою всіх членів платформи CivilM+.

Copyright © DRA 2020

Відтворення змісту публікації дозволяється у разі згадки джерела.

Зміст

1. «ГЛАВА» ТАК ЗВАНОЇ «ДНР» ТА ЙОГО ОТОЧЕННЯ	4
1.1. «Глава» так званої «ДНР» Денис Пушилін	4
1.2. Радник «глави» так званої «ДНР» Ігор Мартинов	6
1.3. Глава виконкому громадського руху «Донецька Республіка» Олексій Муратов	7
1.4. Радник «глави» так званої «ДНР» Дмитро Чайка (псевдонім, справжнє прізвище за деякими джерелами — Дмитро Конов)	9
1.5. Заступник глави виконкому громадського руху «Донецька республіка», «ексміністр юстиції» так званої «ДНР» Олена Радомська	10
1.6. Радник «глави» так званої «ДНР» Олена Нікітіна	11
1.7. Директор Департаменту інформаційної політики «адміністрації глави» так званої «ДНР» Альона Алексєєва	12
1.8. Чиновник «адміністрації глави» так званої «ДНР», ексзаступник глави виконкому громадського руху «Донецька республіка» Дмитро Літер	12
2. «НАРОДНА РАДА» ТАК ЗВАНОЇ «ДНР»	14
2.1. Фракція «Донецька Республіка» (68 представників)	15
2.2. Фракція «Вільний Донбас» (32 представники)	16
2.3. «Спікер народної ради» так званої «ДНР» Володимир Бідьовка	18
2.4. «Спікер», «заступник спікера народної ради» так званої «ДНР» Ольга Макєєва	18
2.5. Громадський рух «Вільний Донбас» — Катерина і Павло Губарєві	19
3. «УРЯД» І «МІНІСТЕРСТВА» ТАК ЗВАНОЇ «ДНР»	21
3.1. «Уряд» так званої «ДНР» — «прем'єр-міністр» Олександр Ананченко	21
3.2. «Віцепрем'єр-міністр» так званої «ДНР» Володимир Пашков	21
3.3. «Віцепрем'єр уряду» так званої «ДНР» Володимир Антонов	25
3.4. «Міністр інформації» так званої «ДНР» Ігор Антипов	26
3.5. «Міністерство внутрішніх справ» так званої «ДНР» — «міністр» Олексій Дикий	27
3.6. «Міністерство державної безпеки» так званої «ДНР» — «міністр» Володимир Павленко	28
3.7. «Міністерство надзвичайних ситуацій» так званої «ДНР» — «міністр» Олексій Кострубіцький	30

3.8. «Міністерство оборони» так званої «ДНР» / «народна міліція» так званої «ДНР» — «міністр» Володимир Кононов / голова управління «народної міліції» Денис Сіненков	31
4. ЛАВИ ЗАПАСНИХ	33
4.1. «Ексглава ради безпеки» так званої «ДНР» і командир бригади «Схід» Олександр Ходаковський	33
4.2. «Ексміністр зв'язку» так званої «ДНР» Віктор Яценко	34
4.3. Адміністратор Горлівки Іван Приходько	35
4.4. «Ексвіцепрем'єр», «ексміністр промисловості» так званої «ДНР» та ексмер Дебальцево Олексій Грановський	37
4.5. Глава Ворошиловського району міста Донецька Владислав Латинцев	38
4.6. Перший секретар Комуністичної партії так званої «ДНР» Борис Литвинов	39
4.7. Перший секретар Слов'янського міському КПУ, керівник профсоюзу транспортників так званої «ДНР» Анатолій Хмельовий	40
4.8. Мер Елісти (РФ), «екс в. о. глави» так званої «ДНР»; «експерший заступник глави» так званої «ДНР» і «експерший заступник глави ради міністрів» так званої «ДНР» одночасно Дмитро Трапезніков	41
4.9. «Ексміністр податків і зборів» так званої «ДНР», «ексвіцепрем'єр уряду» так званої «ДНР» Олександр Тимофєєв («Ташкент»)	42
4.10. Екс народний депутат України, командир роти інтербригади «П'ятнашка», бізнесмен із 90-х років, який незмінно претендує на роль «глави» так званої «ДНР», Олександр Бобков	44
4.11. «Ексспікер народної ради» так званої «ДНР», один із засновників громадської організації «Донецька республіка» Андрій Пургін	46

На думку авторів цього дослідження, актори, що розглядаються в цьому розділі, не мають повноцінної суб'єктності, відповідно до чого їхні позиції необхідно розглядати тільки у контексті їхніх зв'язків із Російською Федерацією. Так само потрібно враховувати, що на осінь 2020 року більшість згаданих в огляді акторів ОРДО вже отримали російське громадянство

1. «ГЛАВА» ТАК ЗВАНОЇ «ДНР» ТА ЙОГО ОТОЧЕННЯ

1.1. «Глава» так званої «ДНР» Денис Пушилін

Денис Пушилін народився у 1981 році у Макіївці, має незакінчену вищу освіту, навчався в Донбаській академії будівництва та архітектури за спеціальністю «економіка підприємств». Строкову службу проходив у 1998–2000 роках у частинах Національної гвардії України в АР Крим. Трудову діяльність розпочав у торговельній фірмі «Солодке життя». Взяв активну участь у діяльності фінансової піраміди «МММ–2011» Сергія Мавроді. У 2013 році балотувався до Парламенту від партії «Ми маємо мету» (МММ) по мажоритарному округу №94 у Київській області. Вибори програв. З 5 квітня 2014 року активний учасник сепаратистського руху в статусі заступника «народного губернатора» Павла Губарева. З листопада 2018 «Глава» так званої «ДНР». Одружений. На 2014 рік громадянин України, у квітні 2019 року разом з родиною отримав російське громадянство.

Офіційна позиція щодо конфлікту

Згідно з Конституцією так званої «ДНР», «Глава» «республіки» є «главою держави» і має виконавчу владу. У різні періоди цю посаду займали кілька людей, зокрема, громадяни РФ. Процедура призначення/обрання змінювалася залежно від необхідності. Істотно змінювалося і наповнення повноважень «глави» так званої «ДНР». При Олександрі Захарченку посади «глави» так званої «ДНР» і «глави ради міністрів» були об'єднані, «глава» володів власним силовим ресурсом, який фінансувався з доходів, консолідованих «міністром податків і зборів» так званої «ДНР» Олександром Тимофєєвим (прізвисько «Ташкент»), економічних активів всіляких держпідприємств і від віджатих («експропрійованих») приватних бізнесів.

При Пушилїні «глава» так званої «ДНР» втратив будь-який вплив на військову і силову вертикаль «республіки» і частково на економічні процеси. Для цього у кінці 2018 року була введена посада «прем'єр-міністра» так званої «ДНР», яка повністю підконтрольна Москві.

При цьому першість Дениса Пушиліна в озвучуванні політичних заяв, виконанні представницьких функцій, роботі на публічних заходах у Донецьку, Криму чи Москві ніхто не піддає сумнівам. У 2020 році він посилив свій вплив на економічні процеси та доступ до фінансових потоків у так званій «ДНР».

Інтереси і функції в регіоні конфлікту

Денис Пушилін стояв біля витоків конфлікту на Донбасі і брав участь у різних амплуа на всіх його стадіях, зокрема очолював мітинги і брав участь у захопленні адміністративних будівель навесні 2014 року.

Завжди транслиував у Москву свою абсолютну керованість і відсутність амбіцій, готовий на першу вимогу покинути свою посаду і тому виглядає довгожителем при продовженні нинішнього формату повного контролю Москви над цією частиною Донбасу.

У вересні 2018 року Денис Пушилін переміг у Москві в «кастингу» на посаду «глави» так званої «ДНР» іншого «громадянського» претендента — Дмитра Трапезникова — за рахунок сукупності своїх управлінських якостей, чуття, відсутності амбіцій і повної керованості. Чекати його зміщення у зв'язку з відходом від кураторства Донбасу Владислава Суркова, завдяки вибору якого він займає посаду «глави» так званої «ДНР», не варто. Швидше відставка Пушиліна може бути маркером зрушень у позиції Росії — нинішній «глава» так званої «ДНР» користується вкрай низькою довірою населення і вважається таким, якого не оберуть на жодних відносно вільних виборах. З червня 2020 року у Донецьк із Москви делегований як куратор Пушиліна «політолог» Дмитро Чайка (псевдонім, справжнє прізвище за деякими джерелами Дмитро Конов), який повністю перебрав на себе керівництва всіма місцевими ЗМІ, «політичними проектами» та побудовою іміджу «глави» так званої «ДНР». Це говорить, принаймні, про міцні позиції Пушиліна у середньостроковій перспективі.

Дії щодо конфлікту

На момент весни 2014 року Пушилін контролював у Донецьку групу з 25 осіб місцевої сітки фінансової піраміди МММ — 2011 і на 6 квітня, після арешту СБУ Павла Губарева, раптом виявився єдиним системним актором проросійського протесту, який залишився на волі. Інший штурм будівлі облдержадміністрації 6 квітня висунув Пушиліна на перші ролі, як одного з небагатьох, хто залишився на волі, місцевих лідерів проросійських груп.

Ніколи не брав участі безпосередньо у військових діях і не носив військової форми, натомість у перші місяці мав серйозний вплив на розподіл потоків гуманітарної допомоги з Росії. Не витримав конкурентної боротьби і після цілої низки замахів у червні 2014 року виїхав до Москви, звідки повернувся вже в жовтні, пропустивши найскладніші «військові» місяці так званої «ДНР».

З того моменту займав різні посади: «голови президії верховної ради» так званої «ДНР», координатора та співголови «Народного фронту «Новоросія», «глави народної ради» так званої «ДНР», «виконуючого обов'язки глави» так званої «ДНР», представника так званої «ДНР» у Тристоронній контактній групі (ТКГ) у Мінську. Ключовими позиціями для Дениса Пушиліна були участь у ТКГ і контроль над місцевою «партією влади» — він був головою виконкому Громадського Руху «Донецька республіка» (ГРДР), продемонстрував неабиякі навички в адміністративній боротьбі і у свій час взяв під контроль як рух, так і фракцію «Донецька республіка» в «народній раді». Своє особисте фізичне виживання на тлі вкрай кепських відносин із Захарченком Пушилін ефективно вибудовував через легітимність у Москві та Мінську і демонстрацію кураторам системної політичної роботи. Зміг залучити до організації ГРДР своє колишнє керівництво

з мережі МММ в особі Олексія Муратова. Ефективним контролем Пушиліна над ГРДР пояснюється будівництво Олександром Захарченком своєї окремої домінуючої політичної групи всередині «партії влади» у вигляді громадського руху «Оплот Донбасу» з терміною заміною всіх висуванців Пушиліна в «народній раді» вихідцями зі своєї особистої охорони і свого колишнього підрозділу.

У моменти криз Денис Пушилін завжди виявляв абсолютну дисципліну, прозорість намірів і передбачуваність, не протидівав відставкам своїх людей, терпів, писав книгу. Але восени 2018 року після вбивства Захарченка швидко та ефективно знищив його структури «Оплот Донбасу», прибрав з «народної ради» навіть пам'ять про цю групу, перевів телебачення «Оплот ТВ» у підпорядкування «міністерства інформації» так званої «ДНР» із різким зниженням його бюджету.

Останнім часом спостерігається жорстке протистояння структур Пушиліна і керівництва «уряду» (воно ж керівництво ЗАТ «Зовнішторгсервіс») за доступ до економічних потоків. Третій гравець цього протистояння за ресурси — «віцепрем'єр з питань соціальної політики» Володимир Антонов, який здійснює в так званій «ДНР» контроль над головними матеріальними потоками — трансфертами на пенсії і соціальними витратами з Росії. Уже з цього видно, що повноваження «глави» так званої «ДНР» суворо окреслені представницькими, політичними і тільки частиною адміністративних функцій.

Позиції Дениса Пушиліна можуть посилитися при фіксації соціологією хоч якогось зростання його рейтингу серед населення. Тверда впевненість у необранні Пушиліна підштовхує до розвитку кілька особистих проєктів «змінників глави» так званої «ДНР», які вірять у можливість у ході виконання Мінських угод хоч якогось гібридного варіанту не зовсім контрольованих Москвою виборів в ОРДЛО не за білоруським сценарієм, а з підрахунком голосів.

Кремль з моменту початку конфлікту безуспішно намагається суб'єктивувати керівництво так званої «ДНР», зокрема «главу» так званої «ДНР» з метою схилити Україну до прямих переговорів із представниками ОРДЛО. Рішення, прийняті у процесі переговорів між Україною і РФ, «глава» так званої «ДНР» виконує у повному обсязі, погоджуючи у рамках Мінської Тристоронньої Контактної Групи тільки окремі деталі.

1.2. Радник «глави» так званої «ДНР» Ігор Мартинов

Офіційна позиція щодо конфлікту

Ігор Мартинов народився у 1969 році у Донецьку. У 1991 році закінчив Донецький інститут радянської торгівлі за фахом «Товарознавство». У тому ж році почав свою трудову кар'єру на посаді директора приватного підприємства «Максі». З травня 2006 року — асистент кафедри маркетингу і комерційної справи в ДонНУЕТ імені Тугана-Барановського. З 2008 року працював директором парку культури і відпочинку імені Щербакова, а у 2014 році очолив комунальне підприємство «Дирекція парків міста Донецька». Колишній депутат Донецької міської ради від Партії Регіонів, людина команди останнього мера Донецька Олександра Лук'янченка, мав спільний бізнес із заступниками міського Глави та щільно вписаний у донецьку довоєнну еліту.

З жовтня 2014 по жовтень 2016 — Глава Адміністрації Донецька, потім заступник «глави адміністрації глави» так званої «ДНР». Після смерті Захарченка — заступник «глови уряду» так званої «ДНР». Був знятий з посади у травні 2019 року, після чого став радником Дениса Пушиліна.

Вважається близьким членом команди Пушиліна, одним із кураторів його особистих комерційних схем.

На 2014 рік громадянин України, зараз має громадянство РФ.

Інтереси і функції в регіоні конфлікту

Мартинов — класичний «мажор», виходець із родини донецьких комерсантів, які досягли успіху в кримінальні 90-і роки. Його батько в ті роки був директором великого м'ясного магазину при Донецькому м'ясокомбінаті. Ігор Мартинов у 2006 році брав участь у спробі місцевого контрелітного перевороту, коли проти команди діючого та узгодженого всіма місцевими впливовими акторами мера виступила група Глави Київської райради Сергія Бешулі. Незважаючи на показове знищення суперника, кількох людей із команди Бешулі все ж підібрали і саме тоді Ігор Мартинов отримав свій шанс.

Завжди думає про заробіток, жорстокий. У 2014 році після від'їзду з міста Олександра Лук'янченка його функції виконував заступник міського Голови Костянтин Савінов, з яким Мартинов вів боротьбу за місце адміністратора міста. Савінов змушений був в один день покинути Донецьк після погроз своїй сім'ї, які визнав обґрунтованими.

Дії щодо конфлікту

Мартинов два роки очолював Донецьк у момент активного переділу майна, залишеного власниками, які втікали. Сформував команду з колишніх досвідчених міських топ-чиновників.

Адміністрація Донецька була зовні цілком лояльна Олександрові Захарченку, але переведення Ігоря Мартинова до «уряду» скоріше було засланням. Коло близьких до Мартинова людей піддавалося репресіям. У квітні 2016 року був заарештований при отриманні хабаря його перший заступник Ігор Пономаренко. Пізніше за звинуваченням у торгівлі у власній мережі аптек російською гуманітарною допомогою був заарештований заступник Валентин Лактіонов, покинув Донецьк і виїхав до Росії ще один його заступник Геннадій Ткаченко.

При Денисі Пушиліні Ігор Мартинов намагався очолити в «уряді» соціальне спрямування, але не витримав конкуренції зі ставлениками Москви.

1.3. Глава виконкому громадського руху «Донецька Республіка» Олексій Муратов

Офіційна позиція щодо конфлікту

Олексій Муратов народився у 1978 році у місті Курчатові, РРФСР. Громадянин Росії. Має вищу освіту. Працював інженером на Курській АЕС, був депутатом міської думи м. Курчатов від партії «Єдина Росія». У 2010–2018 роках — активний учасник другої хвилі діяльності фінансової піраміди «МММ» Сергія Мавроді. Вів

від «МММ» міжнародні проєкти в Азії та Африці. Притягувався до кримінального переслідування в Індії за просування в цій країні шахрайських фінансових схем. Був звільнений за допомогою російських дипломатів з місць позбавлення волі під заставу.

Олексій Муратов — член команди і партнер «глави» так званої «ДНР» Дениса Пушиліна. Вони познайомилися ще до подій 2014 року в ході просування фінансових пірамід. У так званій «ДНР» здійснює безпосереднє керівництво будівництвом політичного проєкту місцевої «партії влади».

Інтереси і функції в регіоні конфлікту

Після ліквідації Олександра Захарченка і до призначення у червні 2020 року в так званій «ДНР» Дмитра Чайки, практично одноосібно ініціював всі гучні ідеологічні проєкти. Крім того, разом з Пушиліним група Муратова просуває міжнародні проєкти криптовалют. Криптовалюта PRIZM — одне з таких починань. На потужностях двох місцевих ТЕС — Старобешівської і Зуївської — організував майнінг криптовалют. У 2016 році у місті Харцизьку місцеві підприємці намагалися організувати обмінні пункти для розміну біткоїнів. Проєкт натрапив на жорстку протидію пари Пушилін-Муратов, бізнесменам дали зрозуміти, що вся тема криптовалют у так званій «ДНР» монопольна і закрита для «простого» населення.

Дії щодо конфлікту

У «Донецькій республіці» Олексій Муратов має репутацію людини-шоу, креативщика, апаратника, який створив велику оргструктуру для роботи з населенням. При ньому громадських рух «Донецька республіка» перетворився на величезного монстра із солідним бюджетом. Рух представлено 37-а регіональними відділеннями, у штаті на заробітній платі перебуває понад 1400 співробітників. До «руху» для масовості «добровільно» зобов'язані вступати усі лікарі, вчителі, працівники інших бюджетних організацій. Ідеєю Муратова були відкриті списки членів руху, що, на його думку, повинно було не давати запламованим співпрацю з владою так званої «ДНР» бюджетникам їздити через КПВВ на підконтрольні Києву території. Але сайт «Миротворець» не став фіксувати 200 тисяч членів «Донецької республіки».

Муратов швидко розгортає свої офіси під актуальні «потреби республіки» — організовує всілякі гарячі лінії, утримує мережу громадських приймалень, працює з молоддю, створив досить численну мережу «народних дружин», заявляє про постійне ведення роботи як мінімум за 10-ма напрямками і великими публічними проєктами. Коли коронавірус унеможливив яскраві (та дорогі) мітинги і масові заходи, Муратов придумав і організував на 9 травня 2020 року автопробіг за участі 1000 автомобілів.

Зараз усередині ГРДР створено оперативний штаб «Здоровий рух», який працює над питаннями боротьби з поширенням Covid-19, крім того тут обробляються заявки людей на в'їзд до так званої «ДНР» з підконтрольних Києву територій. Коли мова йде про ГРДР, не існує межі між «рухом» і «державою» — це, скоріше, структура для показового вирішення термінових питань і, таким чином, пропаганди так званої «ДНР» як зовні, так і всередині.

Муратов відомий як автор найбільш епатажних ідей, які за задумом повинні були як шокувати українське суспільство, так і забезпечувати додаткове фінансування з Москви. У цьому переліку перетворена у пам'ятник «медаль Іуди» для Петра Порошенка на трасі Донецьк — Оленівка, проєкт з перенесення пам'ятника Тарасу Шевченку в парк Щербакова та встановлення на його місці величезного постаменту Йосипу Сталіну (що автоматично вело до перейменування центрального бульвару Донецька з бульвару Шевченка в бульвар Йосипа Сталіна), доставка з Криму в Донецьк 40-метрового банера зі Сталіним, який піднімався у травні 2020 року над місцями компактного проживання кримських татар — передбачалося, що його повісять на одну із міських висоток у Донецьку.

Існував проєкт проведення в так званій «ДНР» європейського з'їзду антиглобалістів, у Зуївці був проведений скандальний зліт молоді «Молода гвардія» з рольовими іграми підлітків за участю персонажа «Лаврентія Берії» і схожих персонажів, квестів із «розстрілами» ворогів народу як способом ініціації новачків та іншими, що обурили багатьох, розвагами.

З появою у червні 2020 року в Донецьку москвича Дмитра Чайки усі проєкти Муратова зі «сталінізації» були зупинені і сам він знову відійшов на другий план, готуючи удар по черговому конкуренту із Кремля.

1.4. Радник «глави» так званої «ДНР» Дмитро Чайка (псевдонім, справжнє прізвище за деякими джерелами — Дмитро Конов)

Офіційна позиція щодо конфлікту

Дмитро Чайка — політтехнолог з пулу колишнього помічника Президента Росії Владислава Суркова. Надісланий Москвою у 2014 році, працював у Донецьку два роки як куратор ідеологічного спрямування. Був начальником ще одного «москвича» Олександра Казакова, найуспішнішим проєктом якого стало вербування в так звану «ДНР» письменника Захара Прилепіна як майора і замполіта «потішного» батальйону спецназу, що приваблював російську медійну увагу до Донецька в умовах припинення великих боїв аж до загибелі Захарченка. Цю пару політтехнологів Суркова — Дмитра Чайку і Олександра Казакова — відізнали з Донецька після чергового скандалу. Дмитро Чайка поїхав, а Казаков до 2018 року залишався у так званій «ДНР», працюючи особистим радником Захарченка, втративши при цьому московський статус «куратора».

Цей досвід зараз спробував повторити вже для себе Чайка. Втративши роботу після відставки Суркова, він прийняв пропозицію переїхати у приватному порядку до Донецька і поліпшити інформаційний супровід Дениса Пушиліна. Дмитро Чайка зараз керує усіма інформаційними ресурсами, на які має вплив «глава» так званої «ДНР» Денис Пушилін і визначає інформаційну активність останнього.

Дмитро Чайка — громадянин Росії.

Інтереси і функції в регіоні конфлікту

Дмитро Чайка зосередився на трьох напрямках: заробляє гроші, вибудовує під себе жорстко контрольовану вертикаль підконтрольних ЗМІ і керує розпорядком

дня Пушиліна, намагаючись підняти його низький рейтинг серед населення. З цією метою «глава» так званої «ДНР» проводить до 4-х показових медійних заходів на добу.

Дії щодо конфлікту

Дмитро Чайка — цивільна людина, яка з 2014 року відома силовим стилем управління з використанням на робочих зустрічах і нарадах зброї на столі. Він автоматично йде в конфронтацію з друзями і ворогами Пушиліна — Главою ГРДР Олексієм Муратовим і «міністром інформації» так званої «ДНР» Ігорем Антиповим. Його стратегія пов'язана із відходом від епатажних акцій зі Сталіним, антиглобалістами та всілякими історичними конструкторами у бік планомірного і щоденного просування дискурсу про максимальну інтеграцію з Росією, без фіксації теми входження до неї так званої «ДНР» на правах чергового суб'єкта.

На початку серпня 2020 року Чайка включився у властиву так званій «ДНР» війну телеграм-каналів, відкривши свій анонімний канал «Робін Гуд». Співробітники, що випускають цей канал, мають доступ до особових справ усіх чиновників республіки, протягом першого тижня кількість його підписників склало 3500 осіб за рахунок чиновників, бюджетників і працівників так званої «ДНР», які мають телефонні номери місцевого мобільного оператора «Фенікс». За контентом каналу можна судити про супротивників «глави» так званої «ДНР» Дениса Пушиліна всередині «республіки», як це бачить Чайка. Крім керівництва «уряду» так званої «ДНР», канал критикує адміністратора Горлівки Івана Приходька, «міністра внутрішніх справ» так званої «ДНР» Дикого і «міністра інформації» так званої «ДНР» Ігоря Антипова.

1.5. Заступник глави виконкому громадського руху «Донецька республіка», «ексміністр юстиції» так званої «ДНР» Олена Радомська

Офіційна позиція щодо конфлікту

Один із найбільш кваліфікованих юристів на непідконтрольних територіях. На 2014 рік Олена Радомська — Глава Донецької обласної організації «Асоціації правників України», жодної відкритої участі в подіях весни — літа 2014 року не брала. З вересня 2014 року була включена у роботу над юридичним наповненням так званої «ДНР», з березня 2015 року по осінь 2018 року — «міністр юстиції» так званої «ДНР».

На 2014 рік громадянка України, зараз має паспорт РФ.

Інтереси і функції в регіоні конфлікту

Знаходиться у своєрідній політичній сплячці, претендуючи до «верховного суду» так званої «ДНР». Має серйозні зв'язки у силових структурах, може претендувати на посаду «голови верховного суду» так званої «ДНР». Так само як і можливе ресурсне пониження до «депутата народної ради» так званої «ДНР». Зараз контролює громадські приймальні, розгорнуті на базі 37-ми регіональних організацій ГР «Донецька республіка».

Дії щодо конфлікту

Творець юридичної системи так званої «ДНР», вибудовувала два великі етапи зміни місцевого законодавства: спочатку під адаптивні українські норми, потім під російські; брала участь у написанні Цивільного кодексу так званої «ДНР».

Стала Міністром юстиції так званої «ДНР» у момент започаткування блокади на початку 2015 року, коли Україна відключила непідконтрольні території від електронних реєстрів: реєстрації смертей, народжень, актів цивільного стану, нерухомості. Змогла організувати спочатку рукописні журнали реєстрації, потім власні електронні реєстри, перезапустити роботу системи РАЦСів, нотаріату, адвокатури. Успішно вибудовувала прямі переговори і контакти з центральною владою, організувавши передачу ув'язнених за кримінальні злочини засуджених ще українськими судами для продовження покарання на підконтрольні території. Про неї як про переговорника позитивно відгукувалася Валерія Лутковська — на той момент український Омбудсмен. Цікаво, що з моменту відставки Радомської не сталося жодної передачі ув'язнених з так званої «ДНР» українській владі (з так званою «ЛНР» схожі передачі були).

1.6. Радник «глави» так званої «ДНР» Олена Нікітіна

Офіційна позиція щодо конфлікту

Олена Нікітіна є рідною тіткою Дениса Пушиліна і всі її злети і падіння були безпосередньо пов'язані із цим родинним зв'язком. З червня 2014 року по лютий 2017 року обіймала посаду «міністра інформації» так званої «ДНР». Була звільнена у ході чистки людей Пушиліна, влаштованої Олександром Захарченком у 2017 році, коли останній виявив, що у нього у результаті тихої адміністративної боротьби пропав вплив на громадський рух «Донецька республіка», «народну раду» і частину «міністерств». Працювала у свій час у прес-службі «парламенту». Зараз займає посаду радника «глави» так званої «ДНР», має чималий апаратний вплив і постійно претендує на різні посади, зокрема на повернення до «міністерства інформації» так званої «ДНР».

На 2014 рік громадянка України, зараз має паспорт РФ.

Інтереси і функції в регіоні конфлікту

Займається самозбереженням і захистом позицій своєї сім'ї у керівництві так званої «ДНР». Завзята, нерозумна, але дуже ініціативна.

Дії щодо конфлікту

Стояла біля витоків створення перших прес-служб, системи акредитації, захоплення редакцій українських газет, друкарень, створення власних ЗМІ так званої «ДНР». Написала про свій шлях книгу з назвою «Всупереч». Намагалася вже у 2019 році домогтися об'єднання під своїм керівництвом двох «міністерств» так званої «ДНР» — інформації і зв'язку — однак безуспішно.

1.7. Директор Департаменту інформаційної політики «адміністрації глави» так званої «ДНР» Альона Алексєєва

Офіційна позиція щодо конфлікту

Альона Алексєєва до війни займала позицію прес-секретаря обласної організації Комуністичної партії України. У 2014 році представники донецьких комуністів стали місцевою організаційною основою для «Російської весни», надавши своїх навчених людей для формування виборчих комісій на «референдумі» 11 травня. Алексєєва непогано вписалася у структуру управління Олександра Захарченка, обзавелася потрібними зв'язками у Москві і повністю зберегла свою позицію при Денисі Пушилїну.

На 2014 рік громадянка України, зараз має паспорт РФ.

Інтереси і функції в регіоні конфлікту

Чітко контролює інформаційну політику навколо другого за рахунком «глави» так званої «ДНР», без дозволу Алексєєвої не могло відбутися жодне інтерв'ю будь-якого «міністра» при Захарченку. При далеко не першій позиції у так званій «ДНР», змогла сформувати свій канал комунікації з кураторами у Москві, свій бюджет і свою унікальну персональну позицію.

Дії щодо конфлікту

Без співпраці з Алексєєвою неможливий доступ до жодної офіційної особи так званої «ДНР», багатьом «міністрам» саме вона забороняє говорити роками: невідомо про жодне інтерв'ю «міністра фінансів» так званої «ДНР» або «міністра економіки» так званої «ДНР», бюджет і будь-які економічні показники тут суворо засекречені. На даний момент Алексєєва контролює неформальний пул блогерів так званої «ДНР». Співробітники різних редакцій, відомств і громадських організацій формують своєрідну місцеву мережу «офіційних» спікерів і блогерів, яка отримує через Алексєєву темники із заданими темами і їй здають на перевірку та затвердження написані за цими темниками тексти. Після остаточної «редактури» текстів у Москві, цей пул практично синхронно випускає серію публікацій з важливою для ідеологів проекту так званої «ДНР» тематикою. У цей пул, наприклад, входять журналіст «Першого республіканського» Сергій Карпій, співробітники «міністерства інформації» так званої «ДНР» Олексій Акунін і Майя Пирогова та інші «блогери», які організовано, системно й одночасно «підсвічують» в останні роки не тільки внутрішню проблематику, але й актуальну українську і міжнародну.

1.8. Чиновник «адміністрації глави» так званої «ДНР», ексзаступник глави виконкому громадського руху «Донецька республіка» Дмитро Лінтер

Офіційна позиція щодо конфлікту

Народився у 1973 році в Таллінні. Виходець із радянської Прибалтики. «Професійний» росіянин. Один із членів естонської «бронзової четвірки» — групи

організаторів протестів проти перенесення радянського меморіалу «Бронзовий солдат» із центру Таллінна на військове кладовище у 2007 році. У наступні роки активно виступав на російському телебаченні як експерт з дискримінації національних меншин і російської мови у країнах Балтії і на пострадянському просторі. З весни 2019 року переїхав до так званої «ДНР» спочатку для проведення разових тренінгів активістів руху «Донецька республіка», а з осені 2019 року зайняв місце заступника виконкому ГРДР з організаційних питань.

Зараз працює в «адміністрації глави» так званої «ДНР». Громадянин Естонії.

Інтереси і функції в регіоні конфлікту

Після виступів у країнах Балтії за захист російської мови як мови національної меншини переключився в Донецьку на виступи за заборону української і виключення її з Конституції та к званої «ДНР» як другої державної. З ентузіазмом вписався у тренд грудня 2019 року, коли до і після Паризького саміту лідерів країн Нормандського формату в Донецьку показово зачищали українську мову зі шкіл, інститутів і законодавчих актів.

Намагається вписатися до порядку денного так званої «ДНР» як радикал, не втрачаючи зв'язку із подіями в Естонії.

Дії щодо конфлікту

Довго приховував факт свого життя і роботи у так званій «ДНР», допоки прес-служба ГРДР не розмістила у листопаді 2019 року фотографії нового лідера руху на офіційних ресурсах самопроголошеної республіки. Дмитро Ліндер прибув до Донецька не як парашутист від кураторів з Москви, він вступив у «першу сім'ю»: одружився третім шлюбом із племінницею «глави» так званої «ДНР» Дениса Пушиліна, донькою «ексміністра інформації» так званої «ДНР» Олени Нікітіної. Зі своїм специфічним досвідом борця за «Рускій мір» у країнах Балтії, зв'язками у московських коридорах і рідкісним у тих місцях громадянством ЄС Ліндер спробував швидко прорватися на перші ролі у самопроголошеній республіці і водночас не потрапити під санкції ЄС.

Спочатку Ліндер був поставлений на ключову посаду — заступника Глави виконкому правлячої партії з організаційних питань із доступом до особових справ та управлінням більш ніж тисячею функціонерів, проте не досяг успіху. У Донецьку погано приживаються «росіяни-ініціативники», оскільки місцеві мешканці бідні, злі і за свої невеликі зарплати готові битися, не шкодуючи ні себе, ні приїжджих.

Олексій Муратов, отримавши такого активного зама, поїхав у тривалу відпустку до Москви, залишивши Дмитра Лінтера за старшого. Досвід управління виявився невдалим: наради нового керівника активно писали на аудіо, дискредитували і зараз він переведений в «адміністрацію глави» так званої «ДНР» ближче до Дениса Пушиліна.

За відсутності досить яскравих москвича Захара Прілепіна, колишніх «латишів» Олександра Казакова і Бенеса Айо («Чорного Леніна»), які залишили так звану «ДНР», Денис Пушилін поки не отримав в особі свого зятя власного впізнаваного персонажа.

2. «НАРОДНА РАДА» ТАК ЗВАНОЇ «ДНР»

«Народна рада» так званої «ДНР» — однопалатний «парламент» невизнаної республіки, є постійно діючим вищим і єдиним «законодавчим» органом. «Народна рада» складається зі 100 депутатів, що представляють дві фракції: «Донецька республіка» і «Вільний Донбас». Фракції складаються виключно однойменними «громадськими рухами», а не партіями на основі простого призначення людини на посаду депутата з вільною ротацією за рішенням кураторів проєкту в будь-який момент каденції, наприклад, з формулюванням «через втрату довіри».

Позиція «депутата» може бути, в залежності від попереднього статусу, і засланням, і нагородою, зокрема через цілком гідну для так званої «ДНР» зарплату, еквівалентну 500 доларам США. Наступною сходинкою кар'єрними сходами вниз для колишніх «міністрів» і вищих чиновників так званої «ДНР» може бути або неоплачуваний офіційно статус «радника», або ув'язнення у СІЗО.

Жоден партійний чи інший проєкт не може брати участь у «парламенті» інакше як у складі виділеної квоти в ГРДР. Квота формально виділялася в обмін на відмову від власної політичної діяльності. Так, всередині «Донецької республіки» існували групи «Оплот Донбасу» і Комуністичної партії так званої «ДНР». При цьому комуністи в минулому скликанні мали квоту в три депутати, один був убитий, інші виведені у травні 2018 року із «народної ради» через відсутність дієвої відмови від політичної діяльності з популярним кремлівським формулюванням «за втрату довіри».

«Главою ради» є Володимир Бідьовка — член Комуністичної партії з ім'ям, був народним депутатом України від Комуністичної партії України аж до жовтня 2014 року, але при цьому формально представляє фракцію «Донецька республіка».

Реальний контроль за «парламентом» зберігається за Денисом Пушиліним через стабільний апарат «народної ради» і першого заступника спікера, незмінну Ольгу Макеєву.

Нормотворча робота у так званих «ДНР» — процес творчий і пройшов три великих етапи. На першому були адаптовані кодекси України та УРСР разом із практиками українських цивільних судів. На другому був прийнятий власний КПК на основі КПК УРСР від грудня 1960 року, до роботи був прийнятий Цивільний кодекс України і, за великим рахунком, правовий простір так званої «ДНР» було видозмінено різновидом українського нормотворчого поля із перекладом російською мовою. Починаючи із березня 2017 року розпочався етап глибокої перебудови правозастосування під російські стандарти, вінцем якого стало прийняття вже нинішнім складом «народної ради» у грудні 2019 року Цивільного кодексу так званої «ДНР». Він вступив у силу тільки з липня 2020 року, після 6 місяців, наданих для вивчення документу суддівським корпусом і всіма іншими причетним до процесу. Практично весь склад юридичної спільноти так званої «ДНР» навчався в українських ВУЗах і досить непросто переучується на російські стандарти.

2.1. Фракція «Донецька Республіка» (68 представників)

Офіційна позиція щодо конфлікту

З моменту створення партія «Донецька Республіка» дотримувалася чіткої та послідовної позиції відокремлення від України. Саме небажання її членів виконувати окремі рішення, прийняті у рамках Мінського процесу, призвело до її повного переформатування. Воно почалося у 2015 році з відставки з посади «глави народної ради» творця і ідеолога партії Андрія Пургіна і вимушеної втечі до Росії ще одного «донецького» ідеолога руху з амбіціями — «глави апарату народної ради» Олексія Александрова. З природною смертю у 2017 році Володимира Маковича, що зачитував у квітні 2014 року Декларацію про суверенітет так званої «ДНР», і важкою хворобою та відходом у тінь колишнього Голови Комітету виборців Донбасу Олександра Хрякова (йому залишили статус депутата і заробітну плату, але жодним впливом він більше не користується), закінчився час донецьких маргінальних проросійських політиків, які активно вбудувалися у 2014 році в «Російську весну».

Олексій Александров (спільно із Андрієм Пургіним) ще намагається якимось впливати на внутрішні процеси у Донецьку і нагадувати про себе, фінансуючи телеграм-канал «Донецький абориген», який критикує дії місцевої влади так званої «ДНР». Пургін, незважаючи на те, що саме йому належить концепт створення так званої «Донецької Народної республіки», повністю маргіналізований і усунутий від прийняття будь-яких рішень у так званій «ДНР».

Нинішній громадський рух «Донецька Республіка» (ГРДР), створений вже Денисом Пушиліним і Олексієм Муратовим при формальному головуванні до 2018 року Олександра Захарченка, не має ні найменшої наступності від групи маргіналів, яка зробила їй ім'я ще до 2014 року.

Інтереси і функції в регіоні конфлікту

Нинішня фракція «Донецька республіка», так само як і весь «парламент» так званої «ДНР», не є самостійним суб'єктом прийняття рішень. Обидві фракції «народної ради» голосують за підготовлені документи як правило одногolosно.

«Донецька республіка» є правлячим угрупованням, з жорсткою структурою й адміністративним ресурсом: усі працівники бюджетної сфери мають вступати в ГРДР під страхом звільнення, кількість її формальних членів перевищила за 200 тисяч. Оновлена «Донецька республіка», представлена в органах влади так званої «ДНР» усіх рівнів і мало відрізняється від інших департаментів і «органів влади» так званої «ДНР», отримуючи фінансування із загальних джерел. У структурах «Донецької республіки» в 37 регіональних відділеннях працює близько 1400 функціонерів.

При ГРДР діють молодіжні та юнацькі організації, «народна дружина», яку очолює майстер спорту міжнародного класу України з кікбоксингу, переможець і призер чемпіонатів світу і Європи з кікбоксингу та боксу Роман Трошин. Молодіжне крило займається підготовкою резерву для органів «МВС» так званої «ДНР» і підрозділів армії.

Дії щодо конфлікту

Створення у 2005 році громадської організації «Донецька республіка» пов'язане із реакцією вищих функціонерів Партії регіонів на перемогу Помаранчевої революції. Тіньові лідери намагалися копіювати методи першого Майдану і вели в Донецьку приховану антиукраїнську діяльність, до якої місцева номенклатура Донецької області формально не мала відношення. Відносно діяльності деяких представників «Донецької республіки» обласним управлінням СБУ порушувалися кримінальні справи, а також заборонялася діяльність самої організації. Один із засновників «Донецької республіки» Олександр Цуркан перед смертю у 2008 році звинувачував СБУ в отруєнні ртуттю. Але в цілому діяльність «Донецької республіки» не знаходила належної протидії з боку правоохоронної системи і політичного керівництва краю.

ГРДР видає силами власної редакції щотижневу газету «Донецька республіка» накладом 100 тис. примірників. Регулярно проводить у приміщеннях «Донбас Арени» наради активу, на яких, наприклад, із жовтня 2019 року в примусовому порядку зобов'язаний виступати «прем'єр-міністр» так званої «ДНР» Олександр Ананченко.

2.2. Фракція «Вільний Донбас» (32 представники)

Офіційна позиція щодо конфлікту

«Вільний Донбас» — друге дозволене політичне угруповання у «парламенті» так званої «ДНР». Позиціонує себе конструктивною опозицією. Своїми завданнями декларує поступ і встановлення ідей «Русского міра», зокрема возз'єднання єдиного цивілізаційного простору з РФ. Структура спочатку була створена Москвою під завдання проєкту «Новоросія» у всіх областях Південного Сходу України, але сильно пережила свій первісний варіант. Зараз впливу на політичні процеси всередині так званої «ДНР» практично не має.

Інтереси і функції в регіоні конфлікту

Після свого створення блок «Вільний Донбас» об'єднав громадські організації та різні групи так званої «ДНР», що виступають за відокремлення від України всього Південного Сходу країни у вигляді так званої «Новоросії». Організацію, очолювану Павлом і Катериною Губарєвими, у Кремлі завжди вважали запасною альтернативою існуючого владного угруповання, відлунням часу, коли проєкт «Новоросія» був для Москви актуальним. Їх рух із 2014 року пов'язували з однією із конкуруючих «веж Кремля» — з приватно-державним партнерством російського олігарха Костянтина Малофєєва. Максимального впливу подружжя Губарєвих та їхніх рух, відповідно, досягали у момент присутності як «міністра оборони» так званої «ДНР» у Донецьку кадрового співробітника ФСБ Ігоря Стрелкова (Гірка).

Але і після повернення останнього в Росію рух «Вільний Донбас» був досить впливовим і дієздатним, навколо нього був збудований свій власний самопідтримуючий фундамент із бізнес-проєктів, які повинні були фінансувати саме громадський рух, його лідерів і цілий набір власних ЗМІ: телебачення, радіо і газету під загальним брендом «Новоросія».

До керівництва «Вільного Донбасу» і, відповідно до «людей Малофєєва», тоді відносили ключового «міністра уряду» так званої «ДНР» — «міністра зв'язку» Віктора Яценка. Останній контролював і витягував прибуток із конфіскованих активів українських мобільних операторів (найбільше «Київстар» і «Лайф»), а також «Укртелекому», створивши місцевого оператора мобільного зв'язку «Фенікс». Яценко так само організував контрольовану роздачу інтернету на всій території «республіки». У цілому це дозволило акумулювати велику кількість готівки.

Центром «економічної імперії» «Вільного Донбасу» була також мережа супермаркетів «Семьорочка». Маючи власні, крім московських, стабільні джерела фінансування, ЗМІ та малу квоту у «народній раді» (що дозволяло працевлаштовувати депутатами функціонерів, пов'язаних із рухом) «Вільний Донбас» довго претендував на роль молодшого партнера влади, своєрідної «другої правлячої партії» так званої «ДНР».

Дії щодо конфлікту

«Вільний Донбас» створено як громадський рух у Донецьку в жовтні 2014 року. Восени 2018 року в ході підготовки до «виборів» Глави так званої «ДНР» і нового складу Народної ради лідер «Вільного Донбасу» Павло Губарєв раптово не був допущений до реєстрації як кандидат на посаду «глави» так званої «ДНР» і конкурент Дениса Пушиліна. Унаслідок системного і масованого тиску Губарєв був змушений втекти до Росії. При затвердженні списків кандидатів у депутати «народної ради» під контролем російських кураторів було проведено альтернативний з'їзд «Вільного Донбасу», який прийняв свій власний список потрібних кандидатів. На час проведення рейдерського з'їзду організації дружина Павла Губарєва — Катерина була затримана.

«Вільний Донбас» з кінця 2018 року перейшов під повний контроль місцевих кураторів і з тих пір списки депутатів «народної ради» від обох існуючих у так званій «ДНР» громадських рухів формуються в одних кабінетах.

У 2019 році всі ЗМІ під брендом «Новоросія» через хронічні борги із заробітних плат і під приводом несистемності (зарплати платилися в конвертах, без виплати податків) були переведені в підпорядкування «міністерства інформації» так званої «ДНР». Зараз телепроект «Новоросія» ще існує у вигляді каналу з технічним ефіром без єдиного працевлаштованого журналіста. Восени 2019 року було відкрито кримінальні справи на все керівництво «міністерства зв'язку» так званої «ДНР» і Віктор Яценко з усією своєю командою не повернулися до Донецька із чергового відрядження в Москву.

У нинішній владній структурі так званої «ДНР» як народний депутат зберігається тільки Катерина Губарєва, яка змогла втриматися на свободі, при частині бізнесу і впливу тільки завдяки особистим зв'язкам у Москві, старим заслугам і політичній спритності.

Фракція «Вільний Донбас» більше не має навіть натяку на власні амбіції, «народна рада» практично завжди голосує одноголосно, фракція займається загальнокомандною рутинною роботою: бере участь у налагодженні відносин із РФ, зокрема надається допомога жителям ОРДЛО в отриманні паспортів РФ. Катерина Губарєва іноді висуває законопроекти — в основному про поліпшення соціальних стандартів так званої «ДНР».

2.3. «Спікер народної ради» так званої «ДНР» Володимир Бідьовка

Офіційна позиція щодо конфлікту

Володимир Бідьовка народився у Макіївці у 1981 році. З 2010 року був депутатом Донецької обласної ради від КПУ, а з 2012 — народним депутатом України 7 скликання. Діючий спікер «народної ради».

Інтереси і функції в регіоні конфлікту

У «народній раді» виконує роль умілого «пастуха». Один із небагатьох кваліфікованих фахівців на службі так званої «ДНР» із виразною послідовною політичною кар'єрою всередині комуністичної партії України, досвідом видання обласної газети, проведення виборчих кампаній, роботи в Донецькій обласній раді і Верховній раді України.

Дії щодо конфлікту

Обіймав посади головного редактора газети «Комуніст Донбасу», 2-го секретаря Донецького обкому партії, депутата Донецької обласної ради і депутата Верховної Ради України.

Фракція комуністів проіснувала у Верховній Раді до 24 липня 2014 року, коли після пред'явлення численних фактів участі комуністів у сепаратистських виступах на сході країни вона була достроково розпущена. Досі в так званій «ДНР» Володимиру Бідьовці дорікають участю у голосуваннях щодо АТО, призначення Олександра Турчинова в. о. Президента України тощо. В Україні він більше відомий як депутат, який голосував за «диктаторські» закони 16 січня 2014 року. Після поразки КПУ на українських парламентських виборах, Бідьовка перебрався в Донецьк і був вперше обраний як депутат «народної ради» в листопаді 2014 року. Обраний повторно у 2018 році як спікер «народної ради» потрапив до списку санкцій ЄС.

На посаду «спікера» був обраний як лояльний, керований і статусний — єдиний у цьому складі ексдепутат Верховної ради України.

2.4. «Спікер», «заступник спікера народної ради» так званої «ДНР» Ольга Макєєва

Офіційна позиція щодо конфлікту

З 2014 року була заступником Дениса Пушиліна на його посаді спікера «народної ради», у вересні — жовтні 2018 року під час боротьби за місце «глави» так званої «ДНР» виконувала обов'язки «глави народної ради» так званої «ДНР». Досвідчений юрист-господарник, один із творців законодавчої бази так званої «ДНР».

На 2014 рік громадянка України, зараз має паспорт РФ.

Інтереси і функції в регіоні конфлікту

Людина команди, завжди орієнтувалася на Пушиліна, опонувала «міністерству юстиції» так званої «ДНР», грала роль заступника без амбіцій стати першою, досвідченого експерта, який може провести на вимогу як скандал, так і необхідний закон.

Дії щодо конфлікту

Не брала відкритої участі у подіях весни — літа 2014 року, працювала на той момент начальником юридичного відділу корпорації DMS Андрія Альоші, дуже зважено управляла колективом. За деякими даними її чоловік брав участь у бойових діях на стороні так званої «ДНР» і був поранений, будинок родини Макєєвих постраждав від обстрілів, оскільки знаходився поблизу донецького аеропорту.

Один із цивільних кваліфікованих експертів, що приєдналася до так званої «ДНР» вже на етапі будівництва «державності». Публічно проявляє вкрай жорстку риторику. Часто з'являється на місцевих телеканалах, виконує представницькі функції, має хорошу впізнаваність серед населення.

2.5. Громадський рух «Вільний Донбас» — Катерина і Павло Губарєві

Офіційна позиція щодо конфлікту

Дружина і чоловік Губарєві займали до осені 2018 року лідерські позиції у громадському русі «Вільний Донбас» і з перших днів протестів взимку — навесні 2014 року активно включилися у події, що призвели до створення так званої «ДНР». Павло Губарєв 1 березня 2014 на мітингу в Донецьку був «обраний» першим «народним губернатором» Донецької області. Керував у місті захопленнями адміністративних будівель, організував влітку 2014 року партію «Новоросія». Остання мала на меті створення на базі південно-східних областей України нової держави і мала солідних спонсорів у Москві. Уже пізніше, у 2015 році при О.Захарченку здійснив невдалу спробу взяти під контроль місто Ясинувата як його «Голова». Після цього його вага в так званій «ДНР» стала знижуватися. Дружина — депутат «народної ради», єдиний реальний політик у сім'ї.

На 2014 рік громадяни України.

Інтереси і функції в регіоні конфлікту

Катерина Губарєва змогла вписатися у владну структуру так званої «ДНР» і коридори влади у Москві набагато краще чоловіка Павла Губарєва, який так і залишився у пам'яті багатьох учасників «народним губернатором». При рейдерському захопленні громадського руху «Вільний Донбас» під Пушиліна, саме Катерину ізолювали від світу. Сімейна пара змогла вибудувати закритий самопідтримуючий контур із бізнесу, ЗМІ та громадського руху. Губарєва зберігає шанси на повернення до Донецька.

Дії щодо конфлікту

Катерина Губарєва особисто зустрічала групу Ігоря Гірка при нелегальному переході російсько-українського кордону, Павло Губарєв був обличчям захоплення влади і будівлі обласної адміністрації у 2014 році, саме на нього Стрелков поміняв захоплених офіцерів СБУ. Сім'я мала досить глибокі зв'язки у Москві за лінією кураторів заходу Стрелкова — в оточенні Костянтина Малофєєва.

У 2018 році під час «виборів» «глави» так званої «ДНР» Дениса Пушиліна Павло Губарєв повинен був йти як альтернативний кандидат, а з Москви виїхав призначений на ведення його кампанії політолог з пулу Суркова. Але непередбачуваність Губарєва так налякала «місцевих» кремлівських кураторів, що сурківський політолог долетів до Ростова лише на момент завершення розгрому губарєвського «Вільного Донбасу».

Якщо з родини хтось повернеться у публічну політику, то набагато більше шансів на це має передбачувана, з глибокими зв'язками на місцевому рівні, Катерина Губарєва.

3. «УРЯД» І «МІНІСТЕРСТВА» ТАК ЗВАНОЇ «ДНР»

ЗАТ «Зовнішторгсервіс» (ЗТС) — компанія, зареєстрована у контрольованій Кремлем так званій республіці Південна Осетія. У березні 2017 року ЗТС віддали під управління усі захоплені великі промислові активи на територіях ОРДЛО. Спеціальним «указом» «глави» так званої «ДНР» Олександром Захарченком ЗТС була «тимчасово» звільнена від усіх податкових і митних зборів, крім ЄСВ і прибуткового податку. При «главі» так званої «ДНР» Денису Пушилїну 24 жовтня 2018 року, між «урядом» так званої «ДНР» і ЗАТ «Зовнішторгсервіс» був підписаний договір про соціально-економічне партнерство на 150 млн. рублів на рік, які повинні були піти «на школи, дитячі садки та лікарні». Підписували договір «в. о. прем'єр-міністра» так званої «ДНР», радник генерального директора ЗТС Олександр Ананченко і генеральний директор ЗАТ «Зовнішторгсервіс» і одночасно «віцепрем'єр» так званої «ДНР» Володимир Пашков.

В управління ЗТС з передачею всього обладнання і залишків на складах тільки в так званій «ДНР» віддавалися такі підприємства: Донецький металургійний завод (філія №1); Єнакіївський металургійний завод (філія №2); Макіївський металургійний завод (філія №3); Єнакіївський коксохімпром (філія №4); Харцизький трубний завод (філія №5); Ясинівський коксохімічний завод (філія №6); завод «Макіївкокс» (філія №7); Комсомольське рудоправління (філія №8); ПАТ «Ер Лікід». З березня 2017 під контроль ЗТС перейшли такі підприємства так званої «ЛНР»: СП «Краснодонвугілля»; Алчевський металургійний комбінат; об'єднання «Свердловантрацит» і «Ровенькиантрацит». У жовтні 2018 року після вбивства Олександра Захарченка під контроль ЗТС офіційно був переданий ще і Докучаєвський флюсо-доломітний комбінат.

Управління ЗТС здійснюється з центрального офісу в Донецьку (будівля колишньої керуючої компанії Ріната Ахметова). У ньому працює близько 200 управлінців з числа «білих комерців», другим центром управління компанії є офіс у місті Алчевську.

З отриманням керівниками компанії Пашковим і Ананченком контролю над «урядом» так званої «ДНР», в їхні руки перейшов фактичний контроль і над Донецькою залізницею, і відвантаженням сторонніми внутрішніми постачальниками сировини.

3.1. «Уряд» так званої «ДНР» — «прем'єр-міністр» Олександр Ананченко

Офіційна позиція щодо конфлікту

«Глава уряду» так званої «ДНР» Олександр Ананченко народився у 1966 році у місті Селидове Донецької області. Вищу освіту здобув у Харківському юридичному інституті. З червня 1988 року до липня 1996 року Ананченко працював у міліції, дослужившись до старшого лейтенанта, був слідчим, черговим, старшим оперуповноваженим карного розшуку Селидовського

міськвідділу внутрішніх справ. Відомий по роботі в Кемерово у «Міжнародній інвестиційній компанії» (МІКОМ) Михайла Живіло (уродженець міста Селидове), яка була розгромлена Кремлем після невдалого замаху в процесі замовленого вбивства на губернатора Амана Тулеева у 2000 році. Після Ананченко був помічений на роботі в українських структурах одного із соратників Віктора Януковича — бізнесмена Едуарда Прутніка. Як радник ЗТС формально працював і продовжує працювати у структурах колишнього українського олігарха Сергія Курченка. Південна Осетія вважається абсолютною вотчиною ФСБ і зареєстрована в Цхинвалі фірма ЗТС з усіма її оборотами аж ніяк не є особистим проєктом Сергія Курченка.

З осені 2018 року став першим окремим «прем'єр-міністром» так званої «ДНР», до нього всі економічні та адміністративні посади займав особисто Захарченко та самостійної робочої структури в «уряді» не існувало. Радник Глави південно-осетинської компанії ЗАТ «Зовнішторгсервіс» (ЗТС), працює як «прем'єр-міністр» у зв'язці з Главою ЗТС і одночасно «віцепрем'єром уряду» так званої «ДНР» Володимиром Пашковим. Ця пара контролює всю велику промисловість як так званої «ДНР», так і так званої «ЛНР» (Алчевський металургійний комбінат до 2017 року давав 80% митних надходжень всій Луганській області), одночасно очолюючи «уряд» тільки так званої «ДНР», що створило абсолютно унікальну управлінську позицію.

Інтереси і функції в регіоні конфлікту

Олександр Ананченко послідовно змінює свою орієнтацію з 2018 по 2020 рік у бік набагато більшої залученості у внутрішні політичні процеси так званої «ДНР». До осені 2019 року вважав за краще перебувати у тіні, не засвічуючись у ЗМІ. З осені 2019 року Олександр Ананченко змушений був брати участь у публічних заходах ГРДР, виступати перед активом, висувати власні «політичні» ініціативи. Наприклад, відома його пропозиція змінити у Донецьку всі англомовні вказівники, що залишилися від Євро-2012, на російськомовні.

Основними інтересами Ананченка було досягнення повного контролю над життєво важливими для ЗТС економічними ланцюжками в так званій «ДНР», зниження витрат виробництва й отримання максимального прибутку на виході — в Росії. Олександром Захарченком у зв'язці з Олександром Тимофєєвим у березні 2017 року було залишено під контролем так званої «ДНР» частину конфіскованих у колишніх господарів енергетичних шахт і, головне, залізницю і флюсо-доломітний комбінат у Докучаєвську. Ця зв'язка двох посад тодішніх ватажків так званої «ДНР» могла диктувати в тому числі і ЗТС ціни на перевезення і необхідні для металургії вапняки — доломіт. У Донецьку в 2017 році вголос говорили про торгіву війну ЗТС і «групи компаній Тимофєєва».

Після часткової знищеної зв'язки Захарченко — Тимофєєв і їх групи компаній, а також появи «уряду» так званої «ДНР» на чолі з керівництвом ЗТС, ці проблеми були зняті, флюсо-доломітний комбінат був переведений під контроль ЗТС, а все інше виявилось в адміністративному підпорядкуванні «уряду».

Дії щодо конфлікту

Протягом першого року існування «уряду» Ананченка зосередився на забезпеченні ритмічної і максимальної роботи промисловості під егідою ЗТС.

За розпорядженням керівництва підприємства відвантажували вугілля, флюсо-доломіт на підприємства ЗТС без оплати, залізниця на тій же основі давала вагони і виробляла перевезення. До літа 2019 року така політика вимила всі оборотні кошти з шахт, борги із заробітних плат досягли трьох-чотирьох місяців, що призвело до акцій протесту шахтарів. Скандал набрав обертів і висвітлювався в російських ЗМІ.

3 жовтня 2019 року, після втручання Суркова, почався пошук рішення проблем із невплатами. Йде тренд на зменшення впливу на «уряд» і особисто Ананченка структур Сергія Курченка.

Недофінансування програм, пов'язаних із розвитком шахт, призвело ці підприємства до банкрутства. У так званій «ЛНР» це перш за все державне підприємство «Східвугілля», а в Донецьку готуються до закриття містоутворюючих шахт імені Скочинського та імені Засядька.

Керівники «уряду» зосереджені на утриманні контролю над подальшим перерозподілом сфер впливу в промисловості так званої «ДНР». Зокрема, це націоналізовані підприємства, що належать Рінату Ахметову і Віктору Нусенкісу: ПрАТ «Донецьксталь» (тепер називається «Філія №1 Зовнішторгсервіса»), ПАТ «Єнакіївський металургійний завод» (тепер називається «Філія №2 Зовнішторгсервіса»), а також Єнакіївський, Макіївський і Ясинівський коксохімі, Харцизький трубний завод, Докучаєвський флюсо-доломітний комбінат, «Комсомольське рудоуправління» (тепер називається «Філія № 8 Зовнішторгсервіса»).

Зараз єдиними відносно працюючими великими активами є Єнакіївський металургійний завод та Алчевський металургійний комбінат. Донецький металургійний завод стоїть вже два роки, Донецький електрометалургійний — три роки. Із зупинкою двох найбільших шахт у Донецьку не залишиться працюючих раніше містоутворюючих підприємств. У цій ситуації утримання соціальної стабільності стає головною проблемою для керівництва так званої «ДНР».

3.2. «Віцепрем'єр-міністр» так званої «ДНР»

Володимир Пашков

Офіційна позиція щодо конфлікту

Володимир Пашков — уродженець міста Братськ, РФ. Колишній Віцегубернатор Іркутської області РФ (2008–2014 рр.), після відставки працював у структурах Сергія Курченка, з 2017 року генеральний директор ЗАТ «Зовнішторгсервіс». Залишившись керівником ЗАТ «Зовнішторгсервіс», весною 2019 року він став ще й «віцепрем'єром уряду» так званої «ДНР», отримавши контроль над всіма постачальниками підприємств ЗТС, електростанціями і залізницею.

1961 року народження, громадянин Росії.

Інтереси і функції в регіоні конфлікту

Володимир Пашков — чистий «варяг», що знаходився у протистоянні з місцевою владою так званої «ДНР», представники якої, на відміну від «луганських», змогли відстояти від домагань Сергія Курченка як власний ринок роздрібної та оптової

торгівлі нафтопродуктами, так і в 2017 році контроль над залізницею, здобиччю флюсо-доломітів і частиною енергетичних рентабельних шахт.

Поява після вбивства Олександра Захарченка додаткового незалежного центру управління економікою так званої «ДНР» на чолі з Олександром Ананченком і подальша кооптація ЗТСника Пашкова у 2019 році в «уряд», додала ваги завзятим розмовам про те, що головними вигодонабувачами від успішного вибуху «глави» так званої «ДНР» в кафе «Сепар» були структури, що стоять за ЗТС.

Цікаво, що структури ЗТС і «уряд» так званої «ДНР» були непідвладні Владиславу Суркову, який восени 2019 року спеціально приїжджав до Донецька, щоб влаштувати рознос Ананченку і Пашкову з гучною обіцянкою відставки на спеціально зібраній нараді. Те, що після неї в результаті у відставку пішов Владислав Сурков, а не «уряд» Ананченка, справило на місцеву еліту так званої «ДНР» незабутнє враження.

Дії щодо конфлікту

Володимир Пашков домогся доступу ЗТС до залізниці і флюсо-доломітів, відвантаження сировини на захоплені металургійні ресурси ЗТС практично без оплати, за неповний рік повністю знекровивши місцеву вугільну промисловість і залізницю, що викликало стихійні бунти шахтарів і залізничників, протистояння на місцях і листи комітету шахтарських дружин на ім'я Президента Росії Володимира Путіна.

У 2018 році Пашков підписав угоду про соціальну підтримку так званої «ДНР» і партнерство зі своїм радником і за сумісництвом «прем'єр-міністром» так званої «ДНР» Олександром Ананченком, згідно з яким за користування активами вартістю в багато мільярдів доларів ЗТС стало відраховувати на соціальні потреби так званої «ДНР» трохи менше двох мільйонів доларів на рік (150 млн рублів).

З 2019 року, після відставки Суркова і змін у структурі власників і бенефіціарів потоків у/з так званої «ДНР» (так, наприклад, за деякими даними контроль за поставками нафтопродуктів із Ростова-на-Дону в Донецьк перейшов від структур Курченка до структур Віктора Медведчука) Володимир Пашков змінив суб'єктність, ставши більш підзвітним чиновником місцевого керівництва в особі Пушиліна. ЗТС втратив частину знекровлених, але все ще прибуткових активів на користь ДП (держпідприємств), підконтрольних «главі» так званої «ДНР» Пушиліну.

Крім того, Пашков вирішив стати ще одним яскравим членом ГР «Донецька республіка», має спільного (на ЗТС і «уряд») прес-секретаря, але більш публічним не став, інтерв'ю не дає, заяв не робить і не вкладає гроші у нерухомість і об'єкти всередині так званої «ДНР».

Гучні підземні страйки на шахтах «Ніканор-Нова» та «Комсомольська» у так званій «ЛНР» теж за великим рахунком на совісті функціонерів ЗТС, які залишили вугільні підприємства з непідйомними боргами з заробітних плат і приречених на закриття.

Але у всіх цих випадках Ананченко і Пашков тільки технократи на заробітній платі та бонусах, які виконують зовнішні вимоги. Можливо, з точки зору Москви, хороші виконавці, відставка яких зараз недоцільна.

3.3. «Віцепрем'єр уряду» так званої «ДНР» Володимир Антонов

Офіційна позиція щодо конфлікту

Володимир Антонов 1979 року народження, громадянин Росії, дуже законспірований суб'єкт, очевидно кадровий співробітник ФСБ. В Уряді так званої «ДНР» відповідає за соціальний блок. Займає унікальну самостійну позицію у владних структурах так званої «ДНР» ще одного «наглядача» від Москви. Має вплив і тісний контакт з місцевими структурами «МДБ», без взаємного підпорядкування.

До призначення на посаду «віцепрем'єра» так званої «ДНР» був «міністром», відповідальним за аграрний сектор.

Інтереси і функції в регіоні конфлікту

Володимир Антонов контролює донецьку «нафтову вишку» — рублеві трансфери з Москви на підтримку соціальної стабільності, виплату пенсій та допомог, заробітних плат бюджетникам. Непідзвітний і взаємно ворожий як «главі» так званої «ДНР» Денису Пушилїну, так і парі Ананченко-Пашков. Має своє коло соціальних «міністрів», яких не можуть зняти без його згоди. Цікаво, що в цей круг «клієнти Антонова» входить і «міністр інформації» так званої «ДНР» Ігор Антипов, інформаційні ресурси якого часто кусають в інтересах Антонова як «главу», так і «уряд» так званої «ДНР».

Той же Антипов, незважаючи на хитке становище, ненависть як Дениса Пушилїна, так і Олени Нікітіної, під захистом Володимира Антонова примудряється роками зберігати свою посаду.

Дії щодо конфлікту

Володимир Антонов — реальна третя сила у цивільній структурі управління так званої «ДНР», яка веде щоденну копітку адміністративну боротьбу з двома іншими, фіксуючи факти корупції, зловживань з оперативними доповідями про них в Москву.

В іншому соціальний блок «уряду» — це своєрідна чорна діра. Всі бюджетні витрати, так само як і цифри економічних показників у так званій «ДНР» — це державна таємниця, яка жорстко охороняється. Відкрито і щомісяця оновлюються тільки детальні дані про чисельність населення з розбивкою по містах від статистичного управління так званої «ДНР». Час від часу публікуються і цифри виплат пенсіонерам за окремі місяці з кількістю цих самих пенсіонерів.

Неозброєним оком видно, що кількість населення при цьому істотно завищується. Наприклад, у таких містах як Ясинувата і Докучаєвськ, які перебувають під обстрілом, оточені фронтом, безробітні, за даними статистичного управління так званої «ДНР» поточне населення сильно перевищує довоєнний рівень.

Сукупні цифри «статистичних управлінь» так званих «ДНР» і «ЛНР» зазвичай знаходяться на рівні 3,7 мільйона осіб, що приблизно на мільйон не збігається з оцінками ООН і майже на два з даними Міністра з питань тимчасово окупованих територій України Олексія Рєзнікова.

З 1 по 14 жовтня 2019 року в так званій «ДНР» пройшов імпровізований перший перепис населення, у ході якого замовники з Москви в основному намагалися домогтися реальних цифр зайнятості, самозайнятості населення, кількості пенсіонерів та інших бюджетних утриманців. Результати перепису обіцяли частково оголосити у другому кварталі 2020 року, але цього не сталося.

Тіньові можливості Володимира Антонова традиційно сильно недооцінені.

3.4 «Міністр інформації» так званої «ДНР» Ігор Антипов

Офіційна позиція щодо конфлікту

Ігор Антипов — один із небагатьох досвідчених, кваліфікованих управлінців в органах влади так званої «ДНР» з довоєнним стажем. Багато років був генеральним директором РІА «Комсомольська правда», донецького підрозділу «Українського медіа-холдингу», мав особисті зв'язки з Борисом Ложкіним, із яким підтримував близькі контакти до травня 2014 року. У подіях «Російської весни» жодної участі не брав, керував РІА «Комсомольська правда» до 8 грудня 2014 року. Коли в Києві закрили офіс «Комсомольської правди» в Донецьку, його синхронно відкрили з Москви в новій якості редакції «Комсомольської правди». Газета стала виходити як спеціальний проєкт Адміністрації Президента РФ при додатковому зовнішньому фінансуванні у щоденному режимі на все так зване «ЛДНР», але без Антипова, який безуспішно займався у Донецьку бізнесом. У кінці весни 2015 року прийняв пропозицію Олени Нікітіної і став «заступником міністра інформації» так званої «ДНР».

Після влаштованої Олександром Захарченком чистки «народної ради» і «міністерств», від родичів і людей Дениса Пушиліна і відставки Нікітіної, у грудні 2015 року став тимчасовою компромісною фігурою на посаді «міністра» і зберігає цю посаду досі.

1961 року народження, громадянин України на 2014 рік. Має російський паспорт.

Інтереси і функції в регіоні конфлікту

Зосереджений на бізнесі і самовиживанні. Послідовно демонструє і транслює на всі сторони своєї корисності як фахівця, одночасно збудувавши зрозумілу йому вертикаль із виробництва, роздрібних і оптових продажів паперових ЗМІ. Створив робочу систему цензури у республіканських ЗМІ, покриття території офіційними проєктами так званої «ДНР», проєктами своїх бізнес-партнерів і сателітів, контролює роботу конфіскованої друкарні газети «Донбас».

Бере участь у вибудовуванні системи ретельного недопуску нелояльних журналістів на територію так званої «ДНР», з приходом Антипова кількість російських та іноземних кореспондентів, які отримують акредитацію, впала в десятки разів.

Не маючи жодних видимих заслуг перед так званою «ДНР» у «гарячих» 2014 — 2015-х роках, намагається займати на всякий випадок вкрай консервативну позицію, виконуючи команди чергового патрона, забезпечуючи фізичну недоторканність.

Дії щодо конфлікту

Ігор Антипов вибудував 15 районних і міських «офіційних» газет так званої «ДНР», які створюються під контролем і при фінансуванні «міністрства». Крім того, «міністерство» силами своєї центральної «редакції» з Донецька робить одну загальну «агітаційну» смугу для всіх цих газет.

Виходить закритий виробничий цикл: «міністерство» фінансує газети, закуповує для них газетний папір і друкує все це на власному «ДП» — віджатий у власників друкарні. Контроль над тиражами, цінами на друк, газетний папір і всіма накладними витратами — так само у «міністерства», яке на все це отримує зовнішнє фінансування. Ігор Антипов — дуже досвідчений управлінець із компетенціями, які були недоступні для розуміння його місцевого керівництва в особі тієї ж Нікітіної.

Крім того, співробітники «міністерства інформації» роблять поки найбільш читаний телеграм-канал так званої «ДНР» «Dontel» з 11 5000 підписників.

Антипов вибудував роботу газетної роздробної торгівлі, заповнивши її виданнями з України, що випускаються під його частковим або повним контролем клонами: «Телегід», копії маріупольських видань «7/7» і «7/Я», «Донецьк вечірній», спортивний проєкт «Старт», донецький випуск «Радянського спорту» та ін. Все це, як правило, тижневики.

Жодна друкарня у Донецьку не може прийняти до друку жодну газету без окремого спеціального дозволу цензора «міністерства інформації». Для цього створено спеціальний сервер, куди технічні відділи друкарень вивантажують смуги газет перед друком — при будь-якому сумніві у цензора будь-яка смуга знімається і переверстується, у будь-якого тижневика завжди є лаг на добу для можливого виправлення зауважень цензора, але з роками всі вже приблизно розуміють, що заборонено і намагаються не допускати зупинок. Відомі випадки, коли смуги знімалися через цитування Глави МЗС РФ Сергія Лаврова, який іноді вимовляє на «зовнішній світ» слова про «конфлікт на Україні», ідеологічно неприйнятні всередині так званої «ДНР».

Корисність Антипова для так званої «ДНР» складно переоцінити, але над його відставкою котрий рік системно працює сімейне оточення Дениса Пушиліна. «Міністр» старанно лавірує між іноді взаємовиключними вимогами Володимира Антонова і Дмитра Чайки, терпить ворожість «глави» так званої «ДНР» і тихо, системно, кожен день заробляє свою «копійку».

3.5. «Міністерство внутрішніх справ» так званої «ДНР» — «міністр» Олексій Дикий

Офіційна позиція щодо конфлікту

Олексій Дикий — колишній співробітник Міністерства внутрішніх справ України, у різні роки займав керівні посади в Донецькому управлінні МВС. Навесні 2014 року Глава МВС України Арсен Аваков призначив Дикого на посаду начальника Управління по боротьбі з організованою злочинністю (УБОЗ) Донецького обласного управління МВС України. Відразу після цього Дикий перейшов на бік так званої «ДНР» і був призначений на посаду «заступника міністра внутрішніх справ» так званої «ДНР». Надалі Дикий дослужився до «міністра». «міністерство

внутрішніх справ» так званої «ДНР» вважається одним із трьох силових «міністрів», які підзвітні і призначаються безпосередньо кураторами в Москві, що пояснює виживання Дикого з 2014 по 2020 рік.

1974 року народження. На 2014 рік громадянин України. Має паспорт РФ.

Інтереси і функції в регіоні конфлікту

Олексій Дикий мав затяжний конфлікт з «ексглавою» так званої «ДНР» Олександром Захарченком та керівництвом «міністерства державної безпеки» так званої «ДНР». На своїй посаді в «МВС» Дикий зміг вибудувати особистий бізнес. Зокрема, одним із таких успішних бізнесів стала легалізація викрадених в Україні автомобілів, оскільки саме «МВС» здійснює контроль за реєстрацією автомобілів і видачею номерних знаків. Вплив і роль «МВС» частково посилилася також у зв'язку з початком торгової блокади з боку України і встановленням контролю над контрабандою.

Дії щодо конфлікту

Головний силовий ресурс «міністра» Дикого це місцевий «УБОЗ» зі своїм підвалом, де люди утримуються в ув'язненні місяцями. При будь-якому арешті в так званій «ДНР» прийнято у першу чергу з'ясовувати ініціатора арешту — «УБОЗ» Олексія Дикого або «МДБ». Арешти підприємців — це найчастіша парафія «УБОЗ». «Забезпечення квитками» бізнесу — так у Донецьку називають державний рекет, коли після перевірок призначається сума для неофіційної виплати — головне джерело доходів Дикого.

Дикий заочно засуджений українським судом до 12 років позбавлення волі.

3.6. «Міністрество державної безпеки» так званої «ДНР» — «міністр» Володимир Павленко

Офіційна позиція щодо конфлікту

Павленко Володимир Миколайович — колишній співробітник СБУ, звільнений зі служби в запас ще до війни. Не публічний, схильний до поширення про себе відволікаючої, фейкової інформації. Є джерела, які стверджують, що Володимир Павленко родом з Молдови і мав там зв'язки, які допомогли йому в 2014 році. (Колишній Міністр держбезпеки Придністровської Молдавської Республіки, російський генерал-лейтенант Володимир Антюфєєв у 2014 році був Віцепрем'єром «уряду» Олександра Бородая і курирував «органи державної безпеки» так званої «ДНР»).

На 2014 рік громадянин України. Має паспорт РФ.

«МДБ» так званої «ДНР» є повністю закритим і незалежним від місцевої влади органом, який безпосередньо курується людьми з Москви. Є інформація, що ротація керівника-куратора з росіян відбувається раз на рік, рядові оперативники з ФСБ наїжджають у Донецьк у відрядження на три місяці. «Глава» так званої «ДНР» не має можливості впливати на ті чи інші рішення «МДБ» так званої «ДНР», але може звертатися з проханнями. У Дениса Пушиліна неформальні зв'язки з керівництвом «МДБ» кращі, ніж були у його попередника — Олександра Захарченка.

Інтереси і функції в регіоні конфлікту

«МДБ» так званої «ДНР» фактично керує усім силовим блоком за винятком військової вертикалі. Займається перевітками усіх колишніх співробітників українських силових відомств на предмет співпраці з Україною. Відомі випадки проведених «МДБ» арештів і затримань колишніх співробітників Служби Безпеки України, незважаючи на існуючий у них імунітет міжнародних організацій для присутності на території так званої «ДНР». Відомі випадки конфіскації нерухомості «нелояльних» колишніх співробітників СБУ, які залишилися вірними присязі Україні. Залишена нерухомість — один із важелів «МДБ» на тих, хто виїхав на підконтрольну Києву територію працівників прокуратури, СБУ й українських суддів.

Крім боротьби з українськими спецслужбами, неформальними і формальними агентами СБУ, «МДБ» активно бореться з лояльними до України громадянами, точково заарештовуючи людей у різних групах за записи у соціальних мережах або усні проукраїнські, або просто нелояльні до Росії висловлювання, створюючи у суспільстві атмосферу невпевненості і страху. Таких людей у місцях позбавлення волі називають «твіtterяни».

У структурі «МДБ» є два негласних концтабори — «Ізоляція» і місце, де утримуються заарештовані діючі військові (знаходиться в районі вулиці Боссе в будівлях колишнього військово-політичного училища) і два власних відносно «офіційних» СІЗО (один обладнаний у підвалах під будівлею «МДБ», другий — барак камерного типу в 97-й колонії).

У 2014 році так званій «ДНР» дісталися у спадок 13 виправних колоній суворого режиму і Донецьке СІЗО №5. У них містилося близько 9000 ув'язнених разом із персоналом. У цих закладах зберігається відданість до законних порядків і в слідчий ізолятор «МДБ» в 97-й колонії можна передавати передачі, як і в інші колонії і СІЗО №5. Ув'язнених «МДБ» можуть, в залежності від поведінки на допитах, тримати у «хороших» умовах у Донецькому СІЗО або бараці камерного типу 97-й колонії, а можуть в інших — «беззаконних» місцях позбавлення волі.

У створеному «МДБ» власному СІЗО в підвалах будівлі «міністерства» і в концтаборі «Ізоляція» прийому передач немає. Про концтабір для військових на вулиці Боссе взагалі мало що відомо.

«МДБ» після всіх реорганізацій зберегла у своїй структурі окремий полк спецназу з артилерією і танками, до обслуговування техніки, навантаження, розвантаження боєприпасів залучаються в'язні концтабору «Ізоляція».

Дії щодо конфлікту

Існують усі підстави вважати «МДБ» так званої «ДНР» філією Федеральної служби безпеки РФ. Займається активним виявленням і затриманням громадян, які співпрацюють з Урядом України, так званих «шпигунів і диверсантів». За погодженням з РФ приймає рішення щодо включення осіб до списків на обмін. «МДБ» у так званій «ДНР» наділена і особливими окремими функціями з контролю за контрабандою сигарет, наркотиків і незаконному обігу зброї. Люди, обвинувачені по цим не «політичним» статтям, складають до 30% контингенту в'язниць «МДБ».

У Донецьку та Дебальцеве продовжують роботу дві потужні фабрики з виробництва контрафактних сигарет, цей бізнес йде під контролем «МДБ». Сигаретні пачки містять написи про шкоду куріння, зокрема словацькою, чеською та іншими східноєвропейськими мовами.

3.7. «Міністерство надзвичайних ситуацій» так званої «ДНР» — «міністр» Олексій Кострубіцький

Офіційна позиція щодо конфлікту

Олексій Кострубіцький — один з трійки непотоплюваних силових «міністрів», незмінних за будь-яких змін влади у так званій «ДНР». Кострубіцький виходець з українського обласного управління Міністерства надзвичайних ситуацій («МНС»), залишився служити так званій «ДНР» і був присутній при всіх значимих подіях, починаючи від падіння малазійського «Боїнга». Керував «МНС» при Олександрі Бородаї, Олександрі Захарченку та Денису Пушиліну.

1978 року народження. На 2014 рік громадянин України. Має паспорт РФ.

Інтереси і функції в регіоні конфлікту

Олексія Кострубіцького можна вивчати як феномен незмінюваного силового «міністра» так званої «ДНР», якого не знімають просто тому, що він має свою вертикаль, що йде до Москви, і не повинен прибиратися «місцевою» владою.

Кострубіцький не має профільної освіти, він закінчив військове училище авіаційних техніків і в специфічній через часті підземні аварії, вибухи і пожежі Донецької області в основному займався розподілом ПММ, безпосередньо рятувальником не працював. Став старшим у донецькому «МНС» волею випадку, оскільки його безпосереднє керівництво у 2014 році виїхало з Головою обласної Донецької Адміністрації Сергієм Тарутою до Маріуполя.

Носить маску «ретельного виконавця-алкоголіка», але при цьому багато знає і впевнено зберігає свою посаду сьомий рік поспіль. При Олександрі Захарченку в «МНС» був створений загін спецназу «Легіон», а Кострубіцький отримав від тодішнього «глави» так званої «ДНР» погони генерал-лейтенанта. Після загибелі Захарченка без питань і бунту полк був розформований у лічені дні, «міністр» залишився при погонах, а бойовий особовий склад переведений в інші підрозділи.

При Олександрі Захарченку «МНС» був своєрідним центром власної політичної групи Глави так званої «ДНР».

Командир «Легіону» Сергій Завдовєєв був керівників створеного під Захарченком громадського руху «Оплот Донбасу». Група депутатів «Оплоту» домінувала у фракції «Донецька республіка» і складалася в основному з колишніх бійців особистої охорони Захарченка. Крім великої кількості всіляких рот і батальйонів «спецназів», Захарченко утримував і цілком повноцінну, впливову в Донецьку спецслужбу — «Державну службу охорони» (ДСО).

Після ліквідації Захарченка зачистка всіх цих політичних і військових структур, що розрослися, сталася без протестів і в лічені тижні, всі «депутати», «полковники» і «політичні лідери» швидко покинули Донецьк, завбачливо вибравши безвість на просторах великої Росії.

Вся місцева політична і «військова» система так званої «ДНР» нагадує типовий карго-культ, який не витримає без російського «екзоскелета» зустрічі з реальністю.

Дії щодо конфлікту

Кострубіцький відомий як людина, яка близько спілкувалася із Захарченком і разом брала участь у віджимі майна. Хрестоматійним став випадок, коли «міністр» вночі під час святкування свого дня народження у серпні 2017 року побачив на річці Кальміус катер і відразу ж розпорядився відвезти його на свою дачу в Седово. Катер належав громадянину Росії, який приїхав у відпустку, і справа отримала великий розголос, що не відбилося ні на долі катера, ні на подальшій службі «міністра». Катер забрати не дали, «міністр» протверезів, ставлення до нього в Донецьку після цього залишилося досить доброзичливим.

Від цього всього створюється враження, що Олексій Кострубіцький набагато розумніший, ніж здається, а імідж меткого «генерала-алкоголіка» всього лише вдала маска.

3.8. «Міністерство оборони» так званої «ДНР» / «народна міліція» так званої «ДНР» — «міністр» Володимир Кононов / голова управління «народної міліції» Денис Сіненко

Офіційна позиція щодо конфлікту

До моменту розформування «міністрства оборони» так званої «ДНР» сам «міністр» Володимир Кононов представляв великий центр впливу, оскільки при Олександрі Захарченку під контролем місцевих сил діяли окремі роти і полки спецназу при «відомствах» і «міністерствах» загальним складом до 6000 чоловік (на стільки виділялася заробітна плата). Після розформування «міністерства оборони» та зняття Кононова, яке безпосередньо пов'язане зі смертю Захарченка, усі окремі підрозділи, окрім спецназу «МДБ», були розформовані і злиті з регулярними частинами, що перебувають під жорстким керівництвом росіян. Українська військова розвідка вважає 1-й і 2-й армійські корпуси спільними «ЛДНР» складовими частинами структури 8-ї гвардійської армії РФ зі штабом у Ростові-на-Дону.

Кононов, як генерал, який не мав не тільки профільної, а й взагалі вищої освіти, не користувався авторитетом у російських військових і був перекинутий командувати створеним при Захарченку військовим піхотним училищем. У 2020 році він випустив перший випуск, але у 2019 році у вересні в нього був припинений набір курсантів.

Місцеві «військові» повноваження перейшли під контроль колишнього командувача оперативного командування так званої «ДНР» Дениса Сіненкова в управлінні «народної міліції». Безпосередньо ж 1-м механізованим корпусом командує черговий «відряджений» генерал із Росії, який завжди має один і той же позивний. Налагодження співпраці з черговим генералом є одним із важливих завдань кожного «глави» так званої «ДНР».

Інтереси і функції в регіоні конфлікту

Планується, що саме «народна міліція» буде займати подальшу ключову позицію у питаннях розведення військ, відновлення контролю над кордоном і можливого спільного його патрулювання з представниками України. Якою буде її структура на той момент, невідомо.

Під місцевими «військовими» залишилася структура військкоматів, частково питання постачання і набору особового складу до підрозділів, що до цих пір проводився на контрактній основі. Одночасно проведена велика робота зі взяття на облік всього боєздатного чоловічого населення, зважаючи на важкий некомплект у піхоті, у так званій «ДНР» імовірно восени 2020 року очікують спробу введення призову на строкову службу. З 2017 року у Донецьку були проведені як мінімум два одноденних військових збори всього чоловічого населення у віці до 50 років.

4. ЛАВИ ЗАПАСНИХ

4.1. «Ексглава ради безпеки» так званої «ДНР» і командир бригади «Схід» Олександр Ходаковський

Офіційна позиція щодо конфлікту

Олександр Ходаковський лідер громадського руху «Патріотичні сили Донбасу», як колишній командир бригади «Схід» зберігає вплив на підрозділи, створені з її бійців і командирів — 11-й полк 1-го Армійського Корпусу так званої «ДНР», окрему роту спецназу та інші підрозділи «внутрішніх військ». Його частини беззмінно воюють у районі міста Ясинувата і він має серйозний вплив на це місто.

1972 року народження. На 2014 рік громадянин України. Має паспорт РФ.

Інтереси і функції в регіоні конфлікту

У 2015 році вийшов з «народної ради» і пішов в опозицію до влади. Створений ним громадський рух «Патріотичні сили Донбасу» ніколи не був офіційно зареєстрований у так званій «ДНР» і ніколи не був вбудований у владну вертикаль республіки. Проте має підтримку в Москві в колах олігархів, близьких до Російської православної церкви (РПЦ), якої вистачало для недопущення його безпосередньої ліквідації в Донецьку.

Ходаковський заочно закінчив історичний факультет Донецького національного університету, багато пише, говорить, щиро вірить в існування особливого «народу Донбасу» і його особливих інтересів, які потрібно відстоювати не тільки у збройній боротьбі з Києвом, але і в переговорах з Москвою. За великим рахунком, з цієї причини він свого часу програв кастинг на місце «глави» так званої «ДНР» «безідейному» Олександру Захарченку.

О.Ходаковський по-військовому дисциплінований, добре розуміє команду «Не можна!» і при заборонах на в'їзд до Донецька або заборонах на публічність чітко їх виконував і виконує. Не створював для кремлівських кураторів проблем під час обох хвиль виборів до «народної ради» і на посаду «глави» так званої «ДНР».

Просуває ідею замирення з Україною у вигляді вибудовування «бетонної стіни» на лінії перетину на 20 років і тільки потім, після охолодження взаємної ненависті, на його думку, треба починати переговори «за типом Придністровських».

Залишається першим номером як претендент на ротацію як «глава» так званої «ДНР», якого проте навряд чи коли-небудь як такого виберуть як у Москві, так і на будь-яких «вільних» виборах.

Дії щодо конфлікту

Ходаковський на 2014 рік колишній В. о. командира загону «Альфа» Донецького обласного управління СБУ, брав участь у придушенні Майдану в Києві, пишається тим, що штурмував Будинок профспілок. При цьому авторитетом в «Альфі» не користувався, жоден товариш по службі за ним воювати за так звану «ДНР» не

пішов. Перший склад батальйону «Схід» формувався при надмірній участі осетин і негласній фінансовій участі Ріната Ахметова. Ходаковський на початковому етапі, так само як і Олександр Захарченко з «Оплотом», співпрацював із колишніми господарями Донецька з питань «підтримки громадського порядку» і охорони їхнього майна у місті аж до входу в Донецьк «бригади» Ігоря Стрелкова.

З іншого боку, на Олександрі Ходаковському висить розстріл 26 травня 2014 «дружнім вогнем» загону ФСБ «Іскра» внаслідок неузгодженості при відході з донецького аеропорту.

Публічно визнавав віджимання майна своїм підрозділом транспорту в донецьких автосалонах, будівельної техніки для риття окопів, мережі заправок бензином і заправок заодно власної техніки, продовжує просувати ідеї необхідності і виправданості конфіскації техніки і майна бізнесменів, які втекли з Донецька, що зберігається на різних майданчиках у так званій «ДНР».

У ході боїв у 2014 році створив бригаду, в якій воювало, за його словами, до 4000 бійців, має певний вплив на своїх колишніх підлеглих, підтримує сайт свого руху, веде телеграм-канал із майже 6000 підписників, намагався зробити свій інтернет-телеканал «Діалог». У його орбіту в Донецьку входить відомий російський журналіст Андрій Бабицький, підтримує стосунки з Мариною Ахмедовою та іншими російськими лібералами, що стали після анексії Криму та частини Донбасу дуже «патріотичними».

При цьому рух «Патріотичні сили Донбасу» як струнка та організована політична структура не існує.

4.2. «Ексміністр зв'язку» так званої «ДНР» Віктор Яценко

Офіційна позиція щодо конфлікту

Віктор Яценко — «Міністр зв'язку» так званої «ДНР» з жовтня 2014 року по жовтень 2019 року, член керівництва громадського руху «Вільний Донбас».

Інтереси і функції в регіоні конфлікту

Перекоаний прихильник існування Російської імперії в будь-якому її вигляді, уродженець Херсона, який здобув освіту в Москві. За організацію на віджатому обладнанні «Київстару» мобільного оператора так званої «ДНР» «Фенікс» у 2015 році отримав нагородний пістолет ТТ. При запуску «Фенікса» було зламано програмне забезпечення компанії Ericsson. На «донецькому програмному забезпеченні» згодом була налагоджена робота іншого мобільного оператора — «Лугаком» у так званій «ЛНР».

При дуже архаїчній самосвідомості і сприйнятті історичних процесів Віктор Яценко був найтехнічніше просунутим і прогресивним «міністром» у так званій «ДНР». «Міністрство зв'язку» було єдиним у так званій «ДНР», де з самого початку ввели електронний документообіг. Дуже яскраво виділявся своїм інтелектом на тлі місцевих донецьких управлінців так званого «ДНР» першого призову.

На 2014 рік громадянин України. Зараз має паспорт РФ.

Дії щодо конфлікту

У 2014 виїхав із Херсона до Києва для участі в Антимайдані, з травня 2014 року забезпечував зв'язок у складі підрозділів Ігоря Стрелкова в Слов'янську. З жовтня 2014 року — «міністр зв'язку» так званої «ДНР». Керував конфіскацією обладнання українських мобільних операторів «Київстар» і «lifecell», зберігши частково роботу українського оператора «Водафон». Зміг організувати функціонування, ремонт, злом і перепрограмування мережі під власного оператора «Фенікс» в умовах зовнішніх санкцій і технологічної блокади. Забезпечив роботу обладнання для ретрансляції радіо та телесигналів, роздачу частот під мережу, що формувалася, власних державно-приватних радіостанцій. Щоб не допустити псування устаткування, організував превентивне захоплення будівлі ЗАТ «Укртелеком» у Донецьку в березні 2017 року раніше захоплення великих заводів і виробництв, зміг забезпечити функціонування мережі інтернет у так званій «ДНР» і роботу дротової телефонії.

Після Дебальцевської операції за особливі заслуги у забезпеченні зв'язку отримав погони полковника і ще один нагородний пістолет — Макарова.

Прославився операцією залучення масового клієнта до мобільного оператора «Фенікс», коли на два місяці внаслідок «аварії» відключив на території так званої «ДНР» український «Водафон».

Завжди був у відносній опозиції до діючого «глави» так званої «ДНР», орієнтуючись на власні зв'язки і виходи в Москві за лінією «Вільного Донбасу» і структур Костянтина Малофєєва. Так само протистояв новій управлінській реальності з відносно самостійним «урядом» так званої «ДНР», що з'явилася після смерті Захарченка. Особиста катастрофа Яценка осені 2019 року за розповідями як мінімум двох джерел пов'язана із поїздкою у складі російської делегації на виставку до Сирії у вересні 2019 року. Там вироби «високотехнологічної промисловості» так званої «ДНР», як виявилось, не відповідали заявленим характеристикам. Після повернення з Сирії в Москву, до Донецька вже не повернувся. У відкритих в Донецьку кримінальних справах фігурують звинувачення про виведення з виручки оператора «Фенікс» до 2 мільйонів рублів щотижня на власні потреби. Після його відставки з Донецька втікла уся верхівка «міністерства зв'язку» так званої «ДНР». Кримінальні справи в подібних випадках — надійна запорука неповернення надмірно впливових суперників на територію так званої «ДНР».

У разі заміни Москвою існуючої управлінської вертикалі так званої «ДНР», Віктор Яценко один з яскравих нестандартних персонажів з обойми претендентів на посаду місцевого «прем'єр-міністра».

4.3. Адміністратор Горлівки Іван Приходько

Офіційна позиція щодо конфлікту

Популярний керівник-господарник із Донецька, який не воював. У 2014 році очолив один із найбільш обстрілюваних Куйбишевський район міста Донецька. Зміг виділитися, надбати популярність і бути призначеним «мером» Горлівки — третього за величиною міста так званої «ДНР».

1970 року народження. На 2014 рік громадянин України. Має паспорт РФ.

Інтереси і функції в регіоні конфлікту

На території самопроголошених республік були цілеспрямовано вигнані усі обрані місцеві органи влади та їхні керівники, на своїй посаді не вцілів жоден законно обраний мер міста. Іван Приходько, у порівнянні з іншими покликаними так званою «ДНР» до управління населеними пунктами адміністраторами, виглядає людиною, якій вдається не тільки управляти містом, а й будувати свою політичну кар'єру. При цьому, що важливо, умудряючись зберігати себе фізично, Приходько живий і жодного разу не був заарештований на свій посаді, що у так званій «ДНР» є серйозним досягненням.

Горлівка — місто, на околицях якого з 2014 року постійно йдуть бої, лінія зіткнення розділила на частини практично його передмістя — те ж селище Зайцеве. Приходько усі ці роки звично демонструє, окрім навичок господарника, й особисту хоробрість, привертає увагу та інтерес журналістів і зміг закріпитися як штатний гість на російських федеральних телеканалах. Особливо з ним любить виходити в ефір пара Скаб'єва-Попов із «Росія-1». Крім того, він особисто веде свій телеграм-канал, який має більше 7 тисяч підписників — це більш ніж хороший показник у масштабах так званої «ДНР».

Одночасно, Приходько — уламок довоєнної системи влади Партії регіонів, з яким підтримує зв'язок донецька бізнес і управлінська діаспора, яка виїхала до Москви. По цій лінії у Горлівку йде гуманітарна та інша допомога. Є інформація про те, що Приходько підтримує неформальні зв'язки із земляками і в Києві, ті характеризують його і Грановського як аполітичних місцевих управлінців, які підлаштуються під будь-який прапор над головою.

У Приходько імідж людини, яка вірить, що на непідконтрольній Україні території можуть пройти вибори, у ході яких будуть реально рахувати голоси і невпинно до цього готується, що автоматично робить його ворогом нинішнього «глави» так званого «ДНР» Дениса Пушиліна.

Дії щодо конфлікту

Не воював. У публічній риториці демонструє ненависть до Києва і проросійську орієнтацію. Будує свою невелику особисту фортецю в Горлівці, мабуть єдиний з адміністраторів міст фінансує особисту охорону, підтримує зв'язки з командуванням місцевих військових частин, російськими журналістами, донецькою діаспорою в Москві.

Може «з метою безпеки» обмежувати блокпостами пересування в Горлівку і нею.

Перетворився в політичну фігуру й очевидну потенційну проблему ще при Захарченку, але умудряється лавірувати між кураторами і берегтися в надії на кращі часи.

4.4. «Ексвіцепрем'єр», «ексміністр промисловості» так званої «ДНР» та ексмер Дебальцево Олексій Грановський

Офіційна позиція щодо конфлікту

Грановський ще один цивільний адміністратор так званої «ДНР» умудрився пережити зліт у 2014 році, тривале ув'язнення в СІЗО, повернення в управління «республікою» і знову піти на заслання — у радники, в очікуванні нового призначення.

У структуру влади так званої «ДНР» у травні 2014 року увійшов як представник Партії регіонів.

1973 року народження. На 2014 рік громадянин України. Має паспорт РФ.

Інтереси і функції в регіоні конфлікту

Грановський в силу своєї діяльності у 2014 році розвивав економічні зв'язки з українськими підприємствами як «міністр» та «віцепрем'єр у справах ПЕК», що шукав збут вугілля, що добувається. Як «міністр промисловості і торгівлі» так званої «ДНР» став широко відомий будівництвом видимості «відродження» промисловості Донбасу. Класичним прикладом діяльності «міністра» Грановського стала організація в Донецьку виробництва трамваїв, підсумком якого став ремонт одного старого чеського трамвая фірми «Татра». Єдиний «Донецький трамвай» досі ремонтують і намагаються вивести на лінію.

Численні ініціативи «міністра» активно підсвічувались ЗМІ і Грановський автоматично став широковідомим медійним персонажем у так званій «ДНР».

Дії щодо конфлікту

16 травня 2014 року Голова канцелярії міської організації Партії регіонів Олексій Грановський був кооптований в «уряд» так званої «ДНР» Бородая як представник системних місцевих (Ріната Ахметова).

Після того, як Ахметов виявив, що нібито контрольований ним донецький протест абсолютно вийшов з берегів, він спробував протестувати, оголосивши операцію «Гудок» — закликав всіх гудіти в автомобілях і на заводах, вийти на мітинг металургів власних комбінатів Маріуполя і дав команду своїм ставленикам в «органах так званої «ДНР» публічно виступити проти «шахраїв з Донецької Республіки». Це був безсумнівно демарш найбагатшого українця проти кураторів проекту з Москви. Грановський був одним із таких дисциплінованих управлінців — він не використовував слово «шахраї», але публічно заявив про можливу відставку після розмови з Денисом Пушиліним у знак протесту проти планованої націоналізації великих підприємств регіону, в основному ахметівських.

«Міністр у справах ПЕК» Олексій Грановський все ж залишився, організовував у нинішньому хаосі продовження функціонування сформованих у регіоні технологічних ланцюжків, але був заарештований за «перевищення службових повноважень» у листопаді 2014 року.

Євген Файніцький, який змінив його на посаді, був уже людиною Сергія Курченка. Файніцького заарештували в квітні 2015 року і він помер у в'язниці під тортурами, а Грановський тільки відсидів більше півроку в СІЗО і вже тоді його оточення продемонструвало вміння працювати у сучасних умовах: у соціальних мережах була організована численна група «Ми віримо в Грановського» і ціла громадська компанія за його звільнення.

Після звільнення Грановського відразу вивезли в Ростов-на-Дону, звідки він після реабілітації здоров'я зміг повернутися до так званої «ДНР» через рік — у жовтні 2015 року як призначений адміністратор Дебальцева.

Там він зміг себе проявити, залишити після себе на місто «свою» людину і стартувати у крісло «міністра промисловості і торгівлі» так званої «ДНР». Всі ці злети і падіння відбувалися під час правління однієї людини — Олександра Захарченка і вмістили в себе час підготовки до конфіскації і «взяття під державний контроль» всієї великої промисловості на території так званої «ДНР».

При Пушиліну Грановський, як і більшість чільних фігур «колишнього режиму», був переведений у «радники» і хронічно чекає від Москви наступного призначення, демонструючи свою лояльність, керованість і здатність виживати у будь-яких умовах. Спортсмен, серйозно займається мотоспортом.

4.5. Глава Ворошиловського району міста Донецька Владислав Латинцев

Офіційна позиція щодо конфлікту

Владислав Латинцев — єдиний український адміністратор серйозного рівня, що зберігся на своїй посаді у так званій «ДНР». Глава Ворошиловської районної ради міста Донецька став просто Главою центрального в місті Ворошиловського району і зберіг за собою цю позицію при трьох «главах» так званої «ДНР», що змінилися. Абсолютно унікальне досягнення.

1981 року народження. На 2014 рік громадянин України. Має паспорт РФ.

Інтереси і функції в регіоні конфлікту

Лояльний так званій «ДНР», Росії та всьому чому скажуть, так само, як до 2014 року відрізнявся абсолютною лояльністю до мера Донецька Олександра Лук'янченка. Секретар районної організації громадського руху «Донецька республіка» і дуже активний у цій якості.

Дії щодо конфлікту

У цьому районі міста знаходяться всі органи управління так званої «ДНР», робота Латинцева завжди на виду і той старанно вибудовує свою діяльність на контрасті з тим же Іваном Приходьком: сам за кермом, не тримає охорони, працює публічно, але при цьому проявляє лояльність місцевої влади на своєму рівні — в ГРДР як секретар всього лише районної організації. Коли у 2016 році у так званій «ДНР» влаштували показову репетицію місцевих виборів, назвавши їх «праймеріз», йому намалювали найвищу підтримку (92%) як потенційному депутату міської ради від свого округу.

Впевнено входить до кадрового резерву так званої «ДНР» на випадок виборів: не воював, цивільний, обирався при Україні, корінний донецчанин.

4.6. Перший секретар Комуністичної партії так званої «ДНР» Борис Литвинов

Офіційна позиція щодо конфлікту

«Спікер народної ради» так званої «ДНР» з липня по жовтень 2014 року, з жовтня 2014 очолює компартію так званої «ДНР». Один з авторів декларації про суверенітет так званої «ДНР», організатор «референдуму» 11 травня 2014 року.

1954 року народження. На 2014 рік громадянин України.

Інтереси і функції в регіоні конфлікту

Безуспішно намагався вбудувати комуністів у владну вертикаль так званої «ДНР», спираючись на досягнення 2014 року, наявність реальної організації і підтримку в Москві кураторів «Червоної лінії» допомоги так званій «ДНР», зокрема депутата Державної думи від КПРФ Казбека Тайсаєва.

Дії щодо конфлікту

На 2014 рік із товариства маргінальних організацій, що об'єдналися навколо «Російської весни», тільки комуністи мали численною мережею навчених людей для роботи у виборчих комісіях і без їхньої допомоги організувати хоча б видимість проведення «референдуму» про незалежність так званої «ДНР» було б неможливо. На хвилі «успіху» «референдуму» очолив «народну раду» і зміг у жовтні 2014 року скористатися рідкісним вікном можливості: у плутанині зареєстрував місцеву Компартію так званої «ДНР» і отримав документи на першу і останню партію в історії самопроголошеної республіки. Пізніше кураторами була придумана система з двома легальними «громадськими рухами», у рамках яких і тільки повинно вестися будь-яке політичне життя у так званій «ДНР». Реєстрацію комуністів не визнали і їм запропонували квоту в три місця у рамках ГР «Донецька республіка».

З «народної ради» Литвинова вигнали у 2016 році разом з іншим депутатом від комуністів (третій депутат від КП так званої «ДНР» загинув на той час у бою) за «втрату довіри», оскільки вони нібито продовжували власну «політичну діяльність». Виключав комуністів особисто «спікер» і глава виконкому ГРДР Денис Пушилін.

Проте за підтримки Казбека Тайсаєва комуністи продовжували існувати, проводили свої заходи, а у Литвинова аж до загибелі Захарченка був свій персональний кабінет у «будинку уряду».

При «главі» так званої «ДНР» Денису Пушиліну комуністи остаточно позбавлені усіх привілеїв, але продовжують працювати в надії на зміну політичної ситуації і проведення в майбутньому будь-яких відносно вільних виборів. Останній раз Литвинова бачили в Донецьку на «Параді перемоги» 24 червня 2020 року.

4.7. Перший секретар Слов'янського міському КПУ, керівник профсоюзу транспортників так званої «ДНР» Анатолій Хмельовий

Офіційна позиція щодо конфлікту

Анатолій Хмельовий — народний депутат України кількох скликань від КПУ, очолював міську організацію комуністів міста Слов'янська на момент приходу туди групи Ігоря Гірка, відмовився від поста «народного мера», але в іншому забезпечив легітимізацію загарбників всередині міста і пішов з ними в Донецьк. У так званій «ДНР» займається профспілковою діяльністю, один із натхненників створення організації ополченців «Слов'янське братство», які вийшли зі Слов'янська, Краматорська, Костянтинівки та інших українських міст бійців Стрелкова, що залишилися у так званій «ДНР».

1952 року народження, на 2014 рік громадянин України.

Інтереси і функції в регіоні конфлікту

Боровся за легітимізацію комуністів всередині так званої «ДНР», намагався організувати профспілку транспортників, організував (але не очолив) союз «Слов'янське братство» з вигнаних зі своїх міст ветеранів підрозділу Гірка.

Вихідці із загону Стрелкова ще з часів Захарченка не допускаються до органів управління так званої «ДНР» і жорстко обмежуються у суспільно-політичній активності. Істотна частина активних ветеранів Слов'янська особливо з числа «офіцерів» вигнані з армії так званої «ДНР», але бійці Стрелкова з числа громадян України досі складають кістяк двох бригад — «Слов'янської» і 7-ї, що дислокується в Дебальцеві.

Анатолій Хмельовий сам по собі перетворився у точку збору для цих людей.

Дії щодо конфлікту

Проявив себе як ідейний борець з постмайданною Україною під час облоги Слов'янська. При цьому з Хмельовим пов'язана цікава колізія: офіційно він пенсіонер, прописаний у себе вдома в місті Слов'янську на підконтрольній Україні території, зовсім не «переселенець» і тому не повинен підтверджувати своє місце проживання в органах соцзахисту. Тому Анатолій Хмельовий без перешкод продовжує додатково отримувати свою позамежну за мірками так званої «ДНР» пенсію депутата Верховної Ради України і має фінансову можливість надавати допомогу сім'ям ветеранів Слов'янська, що потрапили у складні обставини. Всі «Слов'янці» пройшли через складні життєві обставини, оскільки з їх пропискою на «окупованих Україною територіях так званої «ДНР» вони автоматично вважалися потенційними диверсантами, їх не брали на роботу без «донецької» прописки, вони не могли отримати адресної довідки і відповідно якихось відносно легальних документів так званої «ДНР» на території з постійним «воєнним станом» і роками перебували на нелегальному становищі.

Домогтися визначення гуртожитку, який би за Указом Захарченка видавав адресні довідки цим людям, вдалося тільки у 2018 році, але проблема

вирішувалася ще і в 2019 році. У соціальній реабілітації сімей втікачів із міст і селищ півночі Донецької області активно займався Анатолій Хмельовий.

Частково через цю дискримінацію та відсутність житла, куди було б можна піти з війни, «слов'янські» з Дружківки, Краматорська, Костянтинівки, Слов'янська, Миколаївки та інших українських міст залишаються окремою згуртованою кастою у збройних формуваннях так званої «ДНР» і неформальний вплив Хмельового на цю збройну групу не можна переоцінити.

4.8. Мер Елісти (РФ), «екс в. о. глави» так званої «ДНР»; «експерший заступник глави» так званої «ДНР» і «експерший заступник глави ради міністрів» так званої «ДНР» одночасно Дмитро Трапезніков

Офіційна позиція щодо конфлікту

Дмитро Трапезніков на останньому етапі життєвого шляху Олександра Захарченка зміг набрати неймовірної апаратної ваги: він був «першим заступником» Захарченка і в «уряді», і в «адміністрації глави» так званої «ДНР» одночасно. Це автоматично призвело його в день загибелі Захарченка в крісло «в. о. глави» так званої «ДНР» на цілий тиждень. Зараз Трапезніков мер Елісти (РФ) і Владислав Сурков у привітанні свого вихованця з призначенням із гордістю назвав його представником «наших донецьких кадрів».

1981 року народження. На 2014 рік громадянин України. Має паспорт РФ.

Інтереси і функції в регіоні конфлікту

Трапезніков ніколи не був переконаним ідеологічним прихильником так званої «ДНР», він при будь-якому устрої, часі і начальстві завжди вибирав пріоритет кар'єри й особистого фінансового успіху будь-якою ціною.

До війни Дмитро був чиновником Адміністрації Петровського району на околицях міста Донецька, входив в орбіту депутата Юрія Черткова, якому опоненти приписували звання кримінального «авторитета» і виконавця замовних вбивств на прізвисько «Чорт».

У так званій «ДНР» Трапезнікова частіше підозрювали у зв'язках з Рінатом Ахметовим, оскільки на початку своєї кар'єри ще студентом він був керівником фан-руху ФК «Шахтар». Але ці припущення безпідставні: з «Шахтаря» Трапезнікова вигнали за кричущі фінансові та інші порушення і на той час головному «фану» був тільки 21 рік.

Трапезніков у керівництві так званої «ДНР», переповненому «героями», які воювали, і не особливо освіченими людьми, зайняв нішу «писаки», яка зневажається в цьому оточенні, і зміг у тіні Олександра Захарченка зробити максимально можливу в його випадку кар'єру. Але відсутність харизми, репутації і необхідних зв'язків у Москві не дали йому можливості утриматися на позиції «в. о. глави» так званої «ДНР» більше тижня.

Дії щодо конфлікту

Трапезніков виглядає сухим і негероїчним навіть на тлі Дениса Пушиліна, у 2014 році активної участі в «Російській весні» не брав, як чиновник Петровської райради допомагав організовувати пункти роздачі гуманітарної допомоги для населення від фонду Ріната Ахметова.

В Адміністрації Захарченка організовував діловодство і, користуючись освітою будівельника, вміло вибудовував підряди на відновлення зруйнованого міста «своїм» будівельним компаніям.

До влади рвався відчайдушно, його конкурентом і безпосереднім начальником була ще одна «людина Ахметова», «глава адміністрації глави» так званої «ДНР» Максим Лещенко. Захарченко постійно стравлював своїх «цивільних» управлінців і, напоївши Трапезнікова, запропонував йому розібратися з начальником «почоловічому». Трапезніков поїхав до Лещенка додому, дістав пістолет і, слабо володіючи зброєю, випадково прострелив останньому стегно. Лещенко довго лікувався і більше до керівництва так званої «ДНР» не повернувся, а у Дмитра Трапезнікова з моменту цього пострілу в травні 2016 році почався кар'єрний зліт — саме він став новим «главою адміністрації глави» так званої «ДНР».

Його вплив до літа 2018 року був абсолютним, без підпису Трапезнікова не рухався жоден документ ні в «адміністрації», ні в «уряді», він зміг перекрити доступ до Захарченка навіть всесильному «міністру податків і зборів» так званої «ДНР» Олександру Тимофєєву і часто просто фізично не встигаючи підписати вчасно термінові папери, гальмував управлінські процеси.

Його репутація в середовищі середньої ланки бюрократів так званої «ДНР» була легендарною, але за межами «будинку уряду» Трапезнікова знали мало, в Москві він, як людина з тіні без особливих військових і цивільних подвигів за спиною, серйозних зв'язків не завів. Тому рішуче програв конкурентну боротьбу Пушиліну і про свою поразку дізнався під час судових переговорів у Москві. Йому відразу закрили в'їзд у так звану «ДНР» і сім'ю Дмитро Трапезніков вивозив з Донецька не особисто, з великими труднощами і з мінімумом речей.

В Елісті Трапезнікова зустріли великими протестами, але зараз, через рік після призначення, він зміг продемонструвати столиці Калмикії свої якості господарника і будівельника і можливо цей «не провал» допоможе йому ще повернутися до рідного Донецька, якщо там, звичайно, як і раніше все буде вирішуватися з Москви людьми Суркова.

4.9. «Ексміністр податків і зборів» так званої «ДНР», «ексвіцепрем'єр уряду» так званої «ДНР» Олександр Тимофєєв («Ташкент»)

Офіційна позиція щодо конфлікту

При «главі» так званої «ДНР» Олександрі Захарченку «Ташкент» займав унікальну позицію особистого гаманця, податківця, який наглядає над усім загальним бізнесом, людини, яка акумулювала фінансові потоки, що давало можливість утримувати «паралельну» армію в майже 6 тисяч бійців, телеканал «Оплот ТВ» і політичну партію «Оплот Донбасу», що народжувалася. І ще, звичайно, він був

Віцепрем'єром і Міністром. Зараз живе в Москві і зберігає вплив на частину свого бізнесу в Донецьку.

1971 року народження. На 2014 рік громадянин України. Має паспорт РФ.

Інтереси і функції в регіоні конфлікту

Олександр Тимофєєв — до війни бізнесмен дуже середнього рівня (тримав телевізійну кабельну мережу в декількох мікрорайонах Донецька), який разом зі своїм другом Захарченком зробили карколомний зліт, очолили грабіж найбагатшого регіону України і в підсумку саме Тимофєєв зміг у цьому катастрофічному лавиноподібному процесі вціліти і вберегтися.

Тимофєєв — вкрай інформований свідок, який поки що живий.

Дії щодо конфлікту

6 квітня 2014 року раніше нікому невідоме донецьке відділення харківської організації «Оплот» захопило Донецьку міськраду і вустами Олександра Захарченка закликала депутатів до нормальної ритмічної роботи і підтримки у Верховній Раді України законопроекту Партії регіонів про місцевий референдум. Це була перша поява перед телекамерами невідомого до того торговця курятиною. Навесні 2014 року донецький «Оплот» працював за завданням господарів регіону в стилі «зустрічної пожежі», щоб не допустити захоплення міської ради неконтрольованими проросійськими силами, які вже окопалися в обласній раді.

Людина, яка взяла під охорону прийомну мера Донецька Олександра Лук'янченка, носила позивний «Ташкент». Згодом «Оплот» ще й не допустив штурму натовпом проросійських маргіналів резиденції Ріната Ахметова у Ботанічному саду. Тактика «зустрічної пожежі», коли підрозділи батальйонів «Схід» Ходаковського і «Оплот» Захарченка повинні були потроху брати ситуацію в місті під контроль і нормалізувати її, зламалася тільки 5 липня 2014 року. Тоді підрозділи української армії «пропустили» з Слов'янська в Донецьк колону до 4 тисяч бійців Ігоря Стрелкова на 120 кілометровому марші. Як з'ясувалося, контроль Захарченка та Ходаковського над своїми підрозділами нічого не коштував, надивившись телевізора, рядові бійці «Оплоту» та «Сходу» практично молилися на Стрелкова і той тріумфально взяв Донецьк. Москва з того часу отримала неподільний контроль над «столицею» регіону.

3 серпня 2014 року, особливо після введення регулярних російських частин на територію Донбасу і поразки української армії під Іловайськом, керівництво так званої «ДНР» почали залишати громадяни Росії, які засвітилися. Олександр Тимофєєв під крилом Захарченка отримав можливість будувати спочатку примітивну систему оподаткування, а потім усе більш струнку і зрозумілу. Крім заповнення штатів, «міністрество податків і зборів» так званої «ДНР» відразу сформувало свій окремий спецназ. Олександр Тимофєєв фінансував створення свого телеканалу на базі захопленого обладнання 12 каналу Донецька, виділяв гроші на театри, будував систему поставок м'яса, продуктів, ліків і нафтопродуктів — ці три нагальні теми стали монопольними. У так званій «ДНР» швидко були націоналізовані всі ринки, похоронний бізнес і готелі і з часом виникли єдині ДП — державні підприємства, які збирали готівку.

Тимофєєв безсумнівно зберіг зв'язки з донецькими діаспорами і в Києві, і в Москві, з колишніми господарями регіону, але все ж друзі, сп'янілі владою, частково зірвалися з повідка і заробили в цей період безліч ворогів. Так «Ташкент» штурмом захопив під свій персональний офіс будівлю корпорації DMS Андрія Альоші, людини, близької до Олександра Януковича і Юрія Іванющенка (Єнакіївського), обладнану до війни спеціальними шлюзами доступу як у в'язницях суворого режиму і яка облаштувала кабінет господаря куленепробивними стінами і склом. Віджаті і захоплені бізнеси донецьких перераховувати можна довго.

Але Захарченко і Тимофєєв вели таку ж запеклу війну проти апетитів колишнього українського олігарха Сергія Курченка, контролюючи прибутковість «його» ЗТС за допомогою тарифів на перевезення і сировину. Курченко при них не міг пробитися на ринок бензину в так званій «ДНР», весь час виникали проблеми зі збором грошей за спожитий російський газ, який постачався через фірму «прокладку» Курченка. У Донецьку на тлі воєнного стану і заборони на будь-які мітинги бюджетників раптом збирали за наказом на демонстрації у центрі, де вони раптово були зобов'язані протестувати «проти українських олігархів» в особі ... Курченка.

Тимофєєв залишався всесильним і останньою його акцією була спроба оголосити спадкоємицею загиблого Олександра Захарченка його вдову. З цією метою він контужений і посічений осколками від вибуху в кафе «Сепар» став возити її в чорній хустці і камуфляжі позиціями, як героїчну вдову «Баті» з широким висвітленням у місцевих ЗМІ. Але в Кремлі для так званої «ДНР» був уже інший сценарій.

Проти Тимофєєва оперативно порушили багато кримінальних справ, витиснули з Донецька в Росію, але гроші з його мережі оптових магазинів алкоголю в Донецьку все одно продовжують збирати. Малу частину свого економічного впливу Олександр Тимофєєв у так званій «ДНР» зберіг, так само як і смертельних ворогів по обидва боки лінії перетину.

4.10. Екс народний депутат України, командир роти інтербригади «П'ятнашка», бізнесмен із 90-х років, який незмінно претендує на роль «глави» так званої «ДНР», Олександр Бобков

Офіційна позиція щодо конфлікту

Олександра Бобкова називають колишнім кримінальним авторитетом і людиною, через яку, як посередника в Донецьку, можна було вирішити питання з приводу віджатих нерухомості і майна. Він сам потурбувався про свій «бойовий» статус і в ЗМІ його називають командиром роти інтербригади «П'ятнашка», створеної в 2014 році вихідцями з Абхазії.

Бобков народився в Донецьку в 1960 році. Закінчив технікум, відділення «Устаткування коксохімічних заводів». Активно займався спортом, був знайомий із спортсменами, які в 90-і очолили організовані злочинні угруповання. Служив у Радянській Армії в десантних військах, готував солдатів для радянського

контингенту в Афганістані. З 2010 року працював директором Горлівського коксохімічного заводу.

На 2014 рік громадянин України. Має паспорт РФ.

Інтереси і функції в регіоні конфлікту

Трудову діяльність Олександр Бобков починав як експедитор на продуктовому ринку в Будьонівському районі Донецька, висунувся за рахунок фізичної сили і сміливості. У 2006 році він публічно пообіцяв журналістам пригнати своїх спортсменів-бійців на конференцію Партії регіонів, яка повинна була висунути кандидатуру мера Донецька. Бобков був упевнений, що за свою сміливість, проявлену після перемоги Помаранчевої революції 2005 року (він тоді не втік із Донецька за кордон як більшість) мером повинен стати саме він. Старші товариші в особі Б.Колеснікова в покарання і для науки показово зробили його на тих виборах тільки депутатом районної ради. Але у 2012 році все ж дозволили Бобкову балотуватися до Верховної Ради України у рідному Будьонівському районі, де він і став народним депутатом по мажоритарному округу з величезним успіхом — понад 82% виборців проголосувало «за».

З серпня 2014 року за рахунок особливих відносин із Захарченком та Тимофєєвим, Олександр Бобков час від часу виступав посередником при вирішенні майнових питань, вів свій бізнес і користувався якоюсь особливою екстериторіальністю.

Не помічаючи змін, він живе у Донецьку і зараз, проводить наради зі своєю командою, намагається «вирішувати питання» в Донецьку і все більше дратує оточення «глави» так званої «ДНР» Дениса Пушиліна.

Дії щодо конфлікту

Бобков — своєрідний донецький феномен. Діючий тоді ще народний депутат України залишився в місті в 2014 році і намагався знову тільки на цій підставі претендувати на посаду «глави» так званої «ДНР» у звичній йому манері, намагаючись «повирішувати питання» на місці і в Москві. У жодних військових діях він не брав участі, але знамените захоплення «Оплотом» Донецької міської ради 6 квітня 2014 року відбувалося з набором зброї, жоден зі стволів якого не був схожий на інший. Ходили наполегливі розмови, що це була особиста колекція зброї Олександра Бобкова, який мав відношення до підбору бійців під «франшизу» від харківського «Оплоту».

Олександр Бобков офіційно вважається командиром роти, але не воював жодного дня. Він максимально не публічний, але продовжує претендувати на публічну посаду в так званій «ДНР». У 2019 році вирок на 14 років позбавлення волі як шпигунці СБУ лікарю Обласної клінічної лікарні імені Калініна Олені Лазаревій аргументувався фотографіями в її телефоні якраз Олександра Бобкова й осетина Олега Мамієва «Мамая» — реального командира «П'ятнашок», зробленими на території лікарні. Суд так званої «ДНР» визнав це розголошенням секретної інформації.

Статус Олександра Бобкова на сьогодні у так званій «ДНР» можна назвати одним словом — невизначений.

4.11. «Експікер народної ради» так званої «ДНР», один із засновників громадської організації «Донецька республіка» Андрій Пургін

Офіційна позиція щодо конфлікту

На даний момент Пургін засвітився як засновник Республіканської партії так званої «ДНР» — маргінального проєкту, створеного на випадок проведення місцевих виборів на непідконтрольній території у рамках Мінських домовленостей. Реального впливу на внутрішні процеси у так званій «ДНР» Пургін вже не має і для уникнення неприємностей не прагне мати.

Інтереси і функції в регіоні конфлікту

Андрій Пургін представник цілої плеяди яскравих, але маловпливових донецьких маргіналів, які раптово стали затребуваними у 2014 році. Головне прикметна особливість, яка відрізняє Андрія Пургіна від більшості колег, це єдине — він вижив і до 2020 року зберігає відносну дієздатність.

На даний момент Пургін єдиний із видних діячів, які брали участь у захопленні обласної ради і мітингах березня — квітня 2014 року, який проживає здебільшого у Донецьку і точно не чекає ніякого призначення з Москви. При цьому намагається організувати політичну точку опори, на випадок докорінної зміни ситуації навколо так званої «ДНР» і появи вікна можливостей у вигляді виборів, на яких все ж будуть рахувати голоси.

Дії щодо конфлікту

На початок 2005 року Партія регіонів потребувала якоїсь відносно дієвої відповіді на вуличну активність суспільно-політичних сил, які перемогли на Майдані і які призвели до влади В.Ющенка. З чуток, ініціатива створення сторонніх від Партії Регіонів спойлерних організацій, які могли б демонструвати протест і незгоду донецьких еліт з тим, що сталося в Києві, належала Борису Колесникову, який їх і фінансував.

На площі Леніна у Донецьку тоді було створене наметове містечко протестуючих, де новостворена «Донецька Республіка» особливою активністю не виділялася з багатьох інших подібних проєктів. Мало відомий на той момент Андрій Пургін був у тіні її лідера Олександра Цуркана. На зовнішньому контурі суспільну увагу відволікали на себе куди більш яскраві персонажі «Донецької Республіки», а саме лідер «Комітету виборців Донбасу» (місцевий клон донецької обласної організації КВУ) Олександр Хряков, Голова громадської організації «Ми» Роман Лягін, донецький борець за права підприємців Володимир Макович.

Досить відомими Цуркана і Пургіна зробив начальник відділу з захисту конституційного ладу обласного управління СБУ Сергій Малахов. Він зміг порушити єдину в довоєнній Україні кримінальну справу за фактом посягання на територіальну цілісність країни. Реальними термінами справа не закінчилася, але Олександр Цуркан перед смертю звинувачував СБУ в отруєнні себе ртуттю.

Учасники донецьких виступів проти Майдану 2004 — 2005 років не загубилися і в 2014-му.

Макович у квітні 2014 року зачитував у сесійній залі обласної ради декларацію про суверенітет так званої «ДНР», Лягін займав посаду «глави ЦВК» так званої «ДНР», Хряков був першим «міністром інформації» так званої «ДНР», а Андрій Пургін у ролі «ідеолога процесу» очолив «народну раду».

До теперішнього часу Володимир Макович помер у бідності, Роман Лягін сидить в очікуванні вироку в Лук'янівському СІЗО, а Олександр Хрякову в так званій «ДНР» зберегли позицію депутата «Народної Ради» з чистої благодійності — у колишнього активного провокатора (його спеціалізацією до війни були напади на журналістів на пресконференціях) розвинулася важка форма цукрового діабету.

Андрій Пургін до війни тримав невелику торгівлю цвяхами та іншим будівельним дріб'язком у рідній Мар'їнці, був людиною не масштабною, але у 2014 зміг вибудувати навколо себе групу активних прихильників, які почали діяти в типово українській парадигмі, тобто вести політичну й адміністративну боротьбу за особисті інтереси й інтереси «народу Донбасу» як вони їх розуміли.

Подібна самодіяльність не схвалювалася кураторами, але протрималася досить довго, оскільки росіяни у 2014 — 2015 роках у першу чергу гасили збройну фронду незліченних незаконних військових формувань. У так званій «ДНР» жорсткий вуличний порядок навели лише до травня 2015 року із фактичним розгромом козацьких формувань.

А вже у вересні 2015 року Андрія Пургіна і більш досвідченого в адміністративній боротьбі його соратника «главу апарату народної ради» Олександра Александрова спробували не пустити у так звану «ДНР» через кордон після їхньої поїздки до Санкт-Петербурга. Соратники ще прорвалися у Донецьк, користуючись поняттям «депутатський статус», що зберігалось тоді, але через день «народна рада», на чолі з першим заступником Пургіна — Денисом Пушилїним, взяла і переобрала все керівництво «парламенту». Александров під тиском змушений був покинути Донецьк, Пургін позбувся всіх посад як у «раді», так і в русі «Донецька Республіка». Андрій Пургін не брав участі у бойових діях і не мав впливу на силові структури і збройні формування.

На даний момент Олександр Александров знаходить фінансування в Москві для телеграм-каналу «Донецький абориген», який активно критикує владні структури так званої «ДНР», знаходячи можливість для цитування Андрія Пургіна. У каналу 8350 підписників — серйозний за місцевими мірками ресурс.

